

๖๕๖.๖๖๖
๐.๖๖๖
๘๘

การวิเคราะห์ความต้องการของคนตาบอดที่มีให้บริการ
ของห้องสมุดคอมพิวเตอร์เพื่อคนตาบอด
แห่งประเทศไทย

ปริญญานิพนธ์

ของ

คณันท์ สุภภัทรานนท์

๖๖ ๖๖.๖๖๖

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ลงวันที่ ๖๖ ๖๖.๖๖๖ ๖๖ ๖๖.๖๖๖ ๖๖ ๖๖.๖๖๖

๖๖

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม ๖๖๖๖

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

153742

การวิเคราะห์ความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อการ
ของห้องสมุดคอลเลกต์เพื่อเกษตรกร
แห่งประเทศไทย

บทคัดย่อ

ของ

คณันท์ สุภภัทรานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2527

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ วิเคราะห์ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย และศึกษาเปรียบเทียบความต้องการบริการห้องสมุดของคนตาบอดโดยแยกตามสถานภาพทาง เพศ ระดับของการตาบอด และ ความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด โดยศึกษาจากคนตาบอดที่เป็นสมาชิกห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการบริการของห้องสมุด

ผลจากการศึกษาพบว่า คนตาบอดมีความต้องการวัสดุที่ให้บริการทุกประเภทอยู่ในระดับมาก โดยที่ความต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอด เรื่องที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์หรือวารสารจัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือเทปให้บริการมากที่สุด รองลงมาคือให้ห้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะสำหรับคนตาบอด ให้จัดทำวารสารเทป และให้จัดทำรายการวิทยุสำหรับคนตาบอดโดยเฉพาะ สำหรับความต้องการบริการด้านหนังสือ คนตาบอดต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น และให้มีบริการถ่ายสำเนาหนังสือ เทปในวงกว้างมาก ส่วนความต้องการบริการด้านวารสาร คนตาบอดต้องการให้ออกวารสารมิตรสนิท เป็นรายเดือนในระดับมาก

สำหรับความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด คนตาบอดต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกประเภทอยู่ในระดับมาก โดยที่ความต้องการบริการจัดทำรายชื่อหนังสือของห้องสมุดพร้อมทั้งสรุปเรื่องมากที่สุด รองลงมาคือบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการจดหมายข่าวห้องสมุด และบริการแนะนำและวิจารณ์หนังสือ ส่วนความต้องการเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการนั้น คนตาบอดมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับ คนตาบอดมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า คนตาบอดที่มีสถานภาพทางเพศ ระดับของการตาบอด และความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุดที่แตกต่างกัน มีความต้องการบริการของห้องสมุดทุกด้านไม่แตกต่างกัน

AN ANALYSIS OF THE BLIND'S NEEDS TOWARDS LIBRARY SERVICES
OF CAULFIELD MEMORIAL LIBRARY FOR THE BLIND

AN ABSTRACT

BY

DANUN SUPPATTRANOH

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

March 1984

The purposes of the study were to analyse the needs of users of the Caufield Memorial Library for the Blind and compare the needs of the blind in any sex, levels of blindness and the consistency in using library. The investigation was undertaken among the 108 library members. The method for collecting data was by questionnaire distributed to determine the blind library users' need for services.

The study revealed that the blind needed many different kinds of media for the blind and these should be at high priority. The blind users first need was for a library service to relay interesting materials from newspapers and periodicals to Braille, or talking books. The next priorities were the library act as an agent for supplies and equipment to the blind ; that is, to distribute books and talking periodicals and to provide a radio service especially for the blind.

They needed a larger collection of books and a better duplication service at high priority. For periodicals, they needed the monthly Matr Smit Magazine with high priority.

Generally, the blind needed a complete upgrading of library materials and services. This need was most urgent in regard to annotated bibliography and reference service. Also an upgrading of the library newsletter service and the introduction of a book review would help.

With regards to the library texts they mostly needed, the users felt that they needed more books of stories and would very much like material on the progress and technology to help the blind.

When tested the significance of the difference between means, it revealed that the blind in any sex, levels of blindness and the consistency in using library required the library services equally.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้จน
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....
.....
.....

คณะกรรมการสอบ

.....
.....
.....

ประกาศจุฬุการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี ก็เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือแนะนำของ
ผศ.สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์ รศ.ดร.ลมูล รัตทากร ประธานกรรมการและกรรมการควบคุม
การทำปริญญานิพนธ์ อาจารย์ทรงศักดิ์ ปฏิบัติสกรกิจ ผู้อำนวยการห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด
แห่งประเทศไทย อาจารย์เฉลิม แยมเอี่ยม อาจารย์อัญชลิกา กุรัตน์ แห่งโรงเรียนสอน
คนตาบอดกรุงเทพฯ และอาจารย์อรรพกร ตักษ์เจริญรัตน์ ผู้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก
สะดวกในการใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.มัลลิกา ตัดพั่นหน้ อาจารย์ฉันทนา ลีนะเสน อาจารย์สมจิตร
เฉลิมสุวิวัฒนาการ คุณหญิงลักขณ์ ทั้งพินิจกุล แห่งศูนย์วัสดุและสื่อการสอน โรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คุณวรัญญา ยังเสถียร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเอกสาร โรงเรียน
สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโทบรรดารักกับศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณคณาบดีทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ท้ายสุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และ คุณนลินรัตน์ คุณภัทรานนท์ ผู้มีพระคุณยิ่ง
ในชีวิตข้าพเจ้า

คนนั้น คุณภัทรานนท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ความหมายของคนตาบอด	5
ระดับของการตาบอด	6
ประเภทของคนตาบอด	7
จำนวนคนตาบอด	8
การศึกษาของคนตาบอด	9
อักษรสำหรับคนตาบอด	11
บริการของห้องสมุดเพื่อคนตาบอด	15
ข้อเสนอแนะในการให้บริการคนพิการ	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	23
กลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การจัดกระทำกับข้อมูล	25
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	27

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
หมวดวัตถุประสงค์ให้บริการ	29
หมวดหนังสือ	33
หมวดวารสาร	37
หมวดบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	41
หมวดเนื้อหาของวัสดุที่ให้ บริการ	45
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	55
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	55
กลุ่มตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	57
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	68
บทคัดย่อ	

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามเพศ	25
2 จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามระดับของการตอบ	26
3 จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามความสามารถในการอ่านเบรลล์	26
4 จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการ ห้องสมุด	26
5 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ	29
6 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามเพศ	30
7 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามระดับของ การตอบ	31
8 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด	32
9 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านหนังสือ	33
10 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านหนังสือ จำแนกตามเพศ	34
11 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านหนังสือ จำแนกตามระดับของการตอบ	35
12 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านหนังสือ จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด	36
13 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านวารสาร	37
14 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านวารสาร จำแนกตามเพศ	38
15 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านวารสาร จำแนกตามระดับของการตอบ	39

16	ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการด้านวารสาร	
	จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด	40
17	ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	41
18	ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	
	จำแนกตามเพศ	42
19	ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	
	จำแนกตามระดับของการตาบอด	43
20	ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	
	จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด	44
21	ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ	45
22	ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ	
	จำแนกตามเพศ	47
23	ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ	
	จำแนกตามระดับของการตาบอด	49
24	ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ	
	จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด	52

ภูมิหลัง

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งกว่าทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ แต่จะเป็นจริงดังที่กล่าวได้ ทรัพยากรมนุษย์จะต้องเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ คือมีสมรรถภาพที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ถ้าขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปย่อมทำให้บุคคลผู้ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของสังคมและของประเทศด้อยคุณภาพไป

คนตาบอดเป็นทรัพยากรมนุษย์ของสังคมและประเทศชาติเช่นเดียวกัน แต่เป็นบุคคลที่สูญเสียอวัยวะที่สำคัญที่สุดของร่างกายคือ นัยน์ตา ยิ่งไปกว่านั้นบางคนอาจจะมีโรคอื่นแทรกซ้อนหรือพัฒนาการด้านอื่น ๆ เช่น อารมณ์ สังคม หรือสติปัญญาด้อยลงไปด้วย ในฐานะที่บุคคลเหล่านั้นเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การที่จะปล่อยให้พวกเขาต่อสู้ชีวิตอยู่ในโลกมืดแต่ลำพังจึงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องช่วยพัฒนา หรือฟื้นฟูสมรรถภาพให้พวกเขาสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลปกติอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข (แดลม์ แยม เอี่ยม 2522 : คำนำ)

กระทรวงสาธารณสุขได้ประมาณคนตาบอดทั่วประเทศไว้ว่า มีมากกว่าแสนคนจากประชากรทั้งประเทศ 47 ล้านคน แต่ผู้เชี่ยวชาญในวงการคนตาบอดของโลกมีความเชื่อว่าในประเทศไทยน่าจะมีคนตาบอดมากกว่าสองแสนคน เพราะจากสถิติทั่ว ๆ ไปของประเทศที่กำลังพัฒนานั้น มีคนตาบอดเฉลี่ย 1 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งประเทศ (วิรัช ตุลยานนท์ 2524 : 84)

คนตาบอดจำนวนมากนี้ ไม่สามารถที่จะอ่านหนังสือ วารสาร หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป อีกทั้งยังถูกตัดขาดจากสื่อบางประการ เช่นภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น ดังนั้นการจัดทำหนังสือหรือสื่อความรู้ ความบันเทิง ในรูปแบบที่คนตาบอดสามารถสัมผัสได้จึงเป็นสิ่งสำคัญและมีค่ายิ่ง

มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย เป็นสถาบันที่ได้ให้การส่งเสริมแก่คนตาบอดเป็นจำนวนมาก นอกจากการส่งเสริมคนตาบอดให้ออกไปทำมาหากิน มีอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว มูลนิธิยังคำนึงถึงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่านหรือฟังหนังสือ เพื่อ

ความสุข ความเพลิดเพลิน และเพื่อความรู้ จึงได้จัดตั้งห้องสมุดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2520 ชื่อ

"ห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย" ให้บริการแก่คนตาบอดทั่วประเทศ

ชื่อ คอลฟิลด์ นี้ ตั้งขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกแก่ นางสาวเยเนเวียฟ คอลฟิลด์ ผู้ริเริ่มการศึกษาของคนตาบอดในประเทศไทย และนำอักษรเบรลล์มาเผยแพร่ให้คนตาบอดไทยรู้จัก

วัตถุประสงค์ของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทยมีดังนี้ (มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย 2525 : 13-14)

1. ผลิตหนังสือเบรลล์ (อักษรนูนสำหรับคนตาบอดอ่านโดยใช้นิ้วสัมผัส) โดยเครื่องพิมพ์ด้วยมือ ทั้งสารคดี วิชาการ นวนิยาย เพื่อให้มี
2. ผลิตหนังสือเบรลล์ พิมพ์ด้วยเครื่องจักรคราวละจำนวนมาก บริการงานพิมพ์จดหมายเวียนและรายงานการประชุมแก่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สมาคมศิษย์เก่าศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอด และพิมพ์หนังสือเรียนแจกแก่นักเรียนทุกคนในโรงเรียน มูลนิธิ และสถาบันใด ๆ ที่มีการสอนหนังสือแก่คนตาบอดโดยไม่คิดมูลค่า
3. พิมพ์และจัดทำนิตยสารเบรลล์รายสามเดือนเพื่อสมาชิกคนตาบอดทั่วประเทศโดยไม่ต้องเสียค่าสมาชิก เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อระหว่างคนตาบอด และเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับคนตาบอด
4. ผลิตหนังสือเทป (โดยการอ่านหนังสือบันทึกลงเทป) ทั้งตำราเรียน สารคดี นวนิยาย เพื่อให้สมาชิกมี
5. บริการถ่ายสำเนาจากหนังสือเทปที่มีอยู่ในกรณีที่มีผู้ยืมหลายรายในเวลาเดียวกัน เช่น ตำราเรียนในระดับมหาวิทยาลัย การศึกษาผู้ใหญ่
6. ออกนิตยสารเป็นเทปกลับบริการแก่สมาชิก
7. ให้ยืมหนังสือเทปและเบรลล์แก่สมาชิกทั่วประเทศ ทั้งมายืมด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
8. ให้ยืมหนังสือเทปแก่ผู้ป่วยไข้ในโรงพยาบาลที่ไม่สามารถอ่านหนังสือโดยวิธีปกติได้ เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะแก่คนไข้ของมูลนิธิสายใจไทยฯ ที่บาดเจ็บจากการสู้รบป้องกันประเทศ

9. สอนหนังสือเบรลล์แก่คนตาบอดที่เสียตาเมื่อโต ไม่สามารถเข้าเรียนในระบบโรงเรียนได้ทาง ไปรษณีย์ หรือมารับคำแนะนำด้วยตนเอง

10. บริการจำหน่ายม้วนเทปราคาถูกลง และเครื่องเขียนหนังสือเบรลล์ในราคาถูก

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย จึงให้บริการยืมหนังสือเบรลล์และหนังสือพิมพ์ที่เป็นฉบับแก่สมาชิกซึ่งมีจำนวนมากกว่า 400 คน โดยมา ยืมด้วยตนเองหรือยืมทาง ไปรษณีย์ และได้รับความร่วมมือจากการสื่อสารแห่งประเทศไทย ยกเว้น ค่าไปรษณีย์ให้แก่หนังสือและวัสดุของห้องสมุด

การให้บริการของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทยดังกล่าว ได้ดำเนินการมา ตั้งแต่เริ่มต้น แต่ทางห้องสมุดยังไม่เคยได้ศึกษาถึงความต้องการของสมาชิกเลย ดังนั้นผู้วิจัยจึง สนใจที่จะศึกษาความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการของห้องสมุด ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ใช้เป็น แนวทางในการปรับปรุงบริการของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด แห่งประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการบริการห้องสมุดของคนตาบอดโดยแยกตาม สถานภาพทาง เพศ ระดับของการตาบอด ความสามารถในการอ่านเบรลล์ และความสม่ำเสมอในการ ใช้บริการห้องสมุด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด แห่งประเทศไทย

2. ทำให้ทราบความแตกต่างของความต้องการบริการห้องสมุดของคนตาบอด ที่มีสถานภาพ ทาง เพศ ระดับของการตาบอด ความสามารถในการอ่านเบรลล์ และความสม่ำเสมอในการใช้

บริการห้องสมุดที่แตกต่างกัน

3. ผลจากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของห้องสมุดให้เจริญก้าวหน้าและเป็นประโยชน์ต่อคนตาบอดยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะศึกษากับคนตาบอดที่เป็นสมาชิกของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทยเท่านั้น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการ หมายถึง ความต้องการในด้านวัสดุที่ให้บริการ บริการหนังสือ บริการวารสาร บริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด และเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ
2. คนตาบอด หมายถึง คนตาบอดที่เป็นสมาชิกห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย
3. ห้องสมุด หมายถึง ห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย
4. หนังสือ หมายถึง
 - หนังสือเบรลล์ เป็นหนังสือซึ่งจัดทำขึ้นเป็นอักษรเบรลล์
 - หนังสือเทป เป็นเทปตลับที่บันทึกเสียงการอ่านหนังสือ
5. วารสาร หมายถึง
 - วารสารเบรลล์ เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเป็นอักษรเบรลล์
 - วารสารเทป เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นโดยบันทึกเป็นเทปตลับ
6. บริการ หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของคนตาบอด

องค์การอนามัยโลกได้ให้คำจำกัดความของ "ตาบอด" (Blindness) ตามมูลนิธิ รอสส์ เอคินเบอร์ก สกอตแลนด์ (Ross Foundation, Edinburgh, Scotland) ว่า บุคคลที่ไม่สามารถใช้สายตาเป็นสำคัญในการประกอบอาชีพใด ๆ ได้ถือว่า "ตาบอด" (นิสิต ลีละวงษ์ 2520 : 9)

ส่วน ชอลล์ (Scholl, 1967 : 288) กล่าวว่า คนตาบอดได้แก่บุคคลที่มีคุณสมบัติ ทางด้านสายตาทบพร่อง เช่น มีความสามารถในการมองเห็น 20/200 หรือต่ำกว่านั้น คำว่า 20/200 หมายความว่าวัตถุชิ้นหนึ่งที่คนตาดีสามารถมองเห็นในระยะ 200 ฟุต จะต้องนำเข้ามา ในระยะ 20 ฟุต คนตาบอดจึงจะมองเห็น หรือบุคคลที่มีความสามารถในการมองเห็นเกินกว่า 20/200 แต่มีมุมในการมองเห็นแคบกว่า 20 องศาถือว่าเป็นคนตาบอดเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม คำจำกัดความหรือความหมายของคนตาบอดสามารถแบ่งได้ตามลักษณะ ทั่ว ๆ ไป ดังนี้คือ (แฉล้ม แยมเอี่ยม 2522 : 1-2)

1. ความหมายทั่วไป คนตาบอดคือบุคคลที่มองไม่เห็น ไม่มีสายตา หรือมีสายตาอยู่บ้าง แต่ไม่สามารถที่จะทำงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้สายตาได้ดีเท่าคนปกติ
2. ตาบอดในแง่การศึกษา หมายถึงผู้ที่มีสายตาพิการจนไม่สามารถรับการศึกษาโดยใช้ สายตาได้ การศึกษาต้องใช้สัมผัสสัณฐาน หู มือ ผิวหนัง จมูก และกล้ามเนื้อ เป็นสำคัญ
3. ตาบอดในแง่การแพทย์ ด้านการแพทย์ของอเมริกากำหนดไว้ว่า ถ้าสมรรถภาพ การเห็นน้อยกว่าคนปกติ 10 เปอร์เซนต์ ถือว่าตาบอด ทั้งนี้พิจารณาสมรรถภาพทั้งในด้าน ระยะทางที่มองเห็น และในด้านความกว้างของการมองเห็น ที่เรียกว่า ลานสายตา ตลอดจน คุณภาพที่มองเห็นชัดเจน ถูกต้อง ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

4. ตามปกติในแง่กฎหมาย หลาย ๆ ประเทศกำหนดนิยามว่า คนตาบอดหมายถึงคนที่มี สายตาข้างดีที่แก้ไขด้วยแว่นตาหรืออุปกรณ์อื่น ๆ แล้ว มีความสามารถในการมองเห็นต่ำกว่า 20/200 หรือ ผู้ที่มีลานสายตาแคบกว่า 20 องศา (คนปกติมีลานสายตา 180 องศา)

5. ตามปกติในแง่อาชีพ ก็คือคนที่มีความสามารถในการประกอบอาชีพที่ตนต้องการได้อาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือสายตาพิการจนไม่สามารถประกอบอาชีพที่ต้องใช้สายตาขนาดที่อาชีพนั้นต้องการได้ อาทิ พนักงานขับรถ หรือขับเรือรับจ้าง หรืออาชีพอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการใช้สายตาต่าง ๆ ตามจะต้องไม่บอดสี ตลอดจนอาชีพที่ต้องอ่านเขียนหนังสือของคนปกติ หรืออาชีพที่ต้องใช้สายตามาก ๆ เช่น เจียรในเพชรพลอย อาชีพออกแบบก่อสร้าง และตกแต่ง เป็นต้น โรงงานอุตสาหกรรมบางอย่างจะไม่รับผู้ที่มีความสามารถในการมองเห็นต่ำกว่า 20/200 (ฟุต) หรือ 6/60 (เมตร) เข้าทำงาน ซึ่งอาจเรียกว่าตามอดสำหรับอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับทหารไทยถือว่าผู้ที่ตามอดและตามอดสี หรือผู้ที่มีความสามารถในการมองเห็นต่ำกว่า 20/80 (ฟุต) หรือ 6/24 (เมตร) จะเป็นทหารไม่ได้ เป็นต้น

ระดับของการตามอด

ดร. เฮอร์แมน สเนลเลน (Dr. Herman Snellen ค.ศ. 1834-1900) จักษุแพทย์แห่งประเทศเบลเยียม ได้เป็นผู้กำหนดหลักการวัดระดับของการตามอดที่เป็นหลักวิทยาศาสตร์ และได้รับการยอมรับจนเป็นที่นิยมใช้แพร่หลายมาจนกระทั่งทุกวันนี้

หลักการของสเนลเลน คือ $V = d/D$ ซึ่ง V ก็คือ Visual acuity (ระดับการมองเห็น) d คือ distance (ระยะห่างของบุคคลจากฉากรับภาพ) D ก็คือ Distance (ระยะห่างจากฉากรับภาพที่บุคคลตาปกติสามารถอ่านได้อย่างชัดเจน)

ระยะการมองเห็น $V = d/D$	อัตราการย่อยของ ประสิทธิภาพการเห็น	อัตราการย่อยของการสูญเสีย ประสิทธิภาพของการเห็น
20/20	100	0
20/40	85	15
20/50	75	25
20/80	60	40
20/100	50	50
20/200	20	80

(สว่าง โรจน์เกียรติ 2524 : 15-16 อ้างอิงมาจาก Farrell : 201-204)

การแบ่งระดับการตาบอดในวงการแพทย์ของไทยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ (นิสิต
ลิละวงค์ 2520 : 9)

1. คนตาเริ่มบอด

ความสามารถในการมองเห็นต่ำกว่า $3/60$ ลงไปจนถึง $1/60$

2. คนตาบอดเกือบสนิท

ความสามารถในการมองเห็นต่ำกว่า $1/60$ ลงไปจนถึงขั้นมองเห็นแต่แสง

3. คนตาบอดสนิท

มองไม่เห็นอะไรเลยแม้แต่แสงสว่าง

ประเภทของคนตาบอด

เอเบล (Abel. 1958 : 297) ได้จำแนกคนตาบอดออกเป็น 5 ประเภทด้วยกัน
ตามความสามารถในการมองเห็น และได้ศึกษาสมรรถนะในการเรียนของคนตาบอดแต่ละ
ประเภทไว้ดังนี้

1. ประเภทที่มีความสามารถในการมองเห็นไม่ถึง 2/200 เป็นประเภทตาบอดสนิท ไม่สามารถมองเห็นการเคลื่อนไหวของมือในระยะห่างสามฟุต บุคคลเหล่านี้สามารถเรียนได้โดยการฟังและการสัมผัสเท่านั้น

2. ประเภทที่มีความสามารถในการมองเห็นไม่เกิน 5/200 บุคคลเหล่านี้สามารถมองเห็นบาง ๆ ไม่สามารถนับนิ้วมือในระยะห่าง 3 ฟุต เป็นบุคคลที่สามารถเรียนโดยการฟังและการสัมผัสเช่นเดียวกับประเภทแรก

3. ประเภทที่มีความสามารถในการมองเห็นไม่เกิน 10/200 บุคคลเหล่านี้ไม่สามารถอ่านพาดหัวข่าวขนาดใหญ่ของหนังสือพิมพ์ แต่สามารถมองเห็นในการเดินทางได้บ้าง เป็นบุคคลที่สามารถเรียนโดยใช้สายตาได้บ้าง แต่ก็ต้องอาศัยการฟังและการสัมผัสเป็นส่วนใหญ่

4. ประเภทที่มีความสามารถในการมองเห็นไม่เกิน 20/200 บุคคลเหล่านี้ไม่สามารถอ่านตัวหนังสือขนาด 14 พอยท์ (14-point) ได้ แต่สามารถอ่านพาดหัวข่าวได้ เป็นบุคคลที่สามารถเรียนผ่านทางสายตาเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ต้องอาศัยการฟังและการสัมผัสเป็นส่วนประกอบบ้างเป็นบางครั้ง

5. ประเภทที่มีความสามารถในการมองเห็น 20/200 บุคคลเหล่านี้สามารถอ่านตัวหนังสือขนาด 10 พอยท์ (10-point) ได้ สามารถปฏิบัติกิจกรรมประจำวันที่ต้องใช้สายตาได้บ้าง เป็นบุคคลที่สามารถเรียนผ่านทางสายตาเป็นส่วนใหญ่

จำนวนคนตาบอด

จำนวนคนตาบอดในปัจจุบันนี้มีอยู่เป็นจำนวนมาก จากการคำนวณในปี พ.ศ. 2508 พบว่า คนตาบอดในโลกมีทั้งสิ้นประมาณ 14 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นเด็กไม่ต่ำกว่า 660,000 คน โดยคำนวณจากอัตราส่วนคนตาบอด 450 คน ต่อพลเมือง 100,000 คน (Wilson. 1965 87-92) จำนวนคนตาบอดส่วนใหญ่จะอยู่ในทวีปแอฟริกาและเอเชีย โดยเฉพาะในทวีปเอเชีย มีจำนวนคนตาบอดอยู่ถึงร้อยละ 70 ของจำนวนคนตาบอดในโลก (Farrell. 1958 : 35)

จำนวนคนตาบอดในประเทศไทยนั้น ในปี พ.ศ. 2518 สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย (สภาสังคมสงเคราะห์ 2518 : 3) ได้ทำการสำรวจจำนวนคนพิการด้านต่าง ๆ รวมทั้งตาบอดด้วย จากโรงพยาบาลจำนวน 134 แห่ง และสถานีนอนามัยอีก 602 แห่ง ปรากฏว่ามีคนตาบอด 2 ข้าง แยกตามอายุและเพศดังนี้

อายุ 1 - 15 ปี	ชาย 918 คน	หญิง 942 คน
อายุ 15 - 60 ปี	ชาย 1,184 คน	หญิง 1,176 คน
อายุ 60 ปีขึ้นไป	ชาย 821 คน	หญิง 768 คน

จากจำนวนที่สำรวจนี้จะเห็นว่ามีคนตาบอดทั้งสิ้น 5,809 คน เป็นจำนวนที่สำรวจเฉพาะในโรงพยาบาลและสถานีนอนามัยเท่านั้น ซึ่งก็ยังไม่ครบทุกแห่ง ตามรายงานกล่าวว่ายังขาดโรงพยาบาลอีก 2 แห่ง และสถานีนอนามัยอีก 64 แห่ง ที่ไม่ได้ส่งรายงานมาให้สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ดังนั้นจำนวนคนตาบอด 5,809 คนนี้จึงไม่ใช่จำนวนคนตาบอดทั้งหมดของประเทศไทย เนื่องจากคนตาบอดที่ไม่ได้ไปโรงพยาบาลหรือสถานีนอนามัยย่อมจะมีเป็นจำนวนไม่น้อยซึ่งไม่ผ่านการสำรวจ ถ้าหากจะคำนวณตามอัตราส่วนคนตาบอด 450 คน ต่อพลเมือง 100,000 คน (Wilson, 1965 . 87-92) แล้ว จำนวนคนตาบอดในประเทศไทยจะมีประมาณ 216,000 คน

การศึกษาของคนตาบอด

เนื่องจากคนตาบอดมีอยู่เป็นจำนวนมากมาโดยนิตินี้เอง จึงจำเป็นที่จะต้องให้บุคคลเหล่านี้ได้รับการศึกษาเพื่อให้อยู่ช่วยเหลือตนเองได้ และสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข เช่นเดียวกับคนตาดี แทนที่จะทอดทิ้งตามยถากรรมดังแต่ก่อน แต่การจัดการศึกษาให้บุคคลเหล่านี้ก็จำเป็นต้องจัดให้เป็นพิเศษแตกต่างจากคนธรรมดาทั่วไป

การศึกษาอย่างเป็นทางการสำหรับคนตาบอดเริ่มในปี ค.ศ. 1784 เมื่อ วาเลนติน ฮอย (Valentin Haüy) ได้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดเป็นแห่งแรกในกรุงปารีส (Best, 1969 : 257) หลังจากนั้นประมาณ 50 ปี จอห์น ดี ฟิชเชอร์ (John D. Fisher)

- ซึ่งเคยไปดูงานโรงเรียนสอนคนตาบอดที่ปารีส ก็ได้นำมาจัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นในสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1892 โดยเริ่มที่ บอสตัน บิวอร์ค และ ฟิลาเดลเฟีย การศึกษาของคนตาบอดในระยะแรกนี้จัดทำโดยเอกชน จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1837 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาจึงจัดสร้างโรงเรียนสอนคนตาบอดของรัฐบาลขึ้นเป็นแห่งแรกของโลก (Best. 1969 . 268) คือโรงเรียนสอนคนตาบอดโอไฮโอ (Ohio School for the Blind) หลังจากนั้นก็มีกลุ่มบุคคลทางศาสนาได้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดแบบอยู่ประจำขึ้นในสหรัฐอเมริกา และได้มีการจัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

สำหรับการศึกษาของคนตาบอดในประเทศไทยนั้น โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ เป็นโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งแรกที่ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2482 โดย นางสาวเยเนเวียฟ คอลฟิลด์ สุภาพสตรีตาบอดชาวอเมริกัน อยู่ในอุปการะของมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นมูลนิธิแรกที่อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาแก่คนตาบอด เพื่อให้ นำความรู้ไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยตนเองได้

โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก เพื่อให้ เด็กนักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเหมือนเด็กปกติ การสอนเริ่มตั้งแต่ชั้นเตรียมประถมศึกษา จนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เริ่มด้วยการสอนให้เด็กรู้จักใช้มือสัมผัสสิ่งของต่าง ๆ จนเกิดทักษะ กล่องแกล้วดีแล้วก็จะหัดอ่านและเขียนอักษรเบรลล์ เมื่อโตขึ้นก็ไปอุปการะ ช่วยช่วยในการเรียนวิชาต่าง ๆ เช่น เลขคณิต เรขาคณิต ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์

นอกจากวิชาสามัญ ยังสอนให้รู้จักทำกิจวัตรประจำวัน การเดินทางในและนอกโรงเรียน ตามลำพังด้วยการใช้ไม้เท้า การเรียนการสอนจะเน้นหนักด้านภาษา ดนตรี พลศึกษา และ หัตถศึกษา รวมทั้งพิมพ์ดีดปกติเป็นพิเศษ เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมที่จะออกไปดำเนินชีวิต ในสังคมภายนอก (สมลักษณ์ พลากร และ หัตถิณี กาญจนบุตติ 2525 : 21-22)

นอกจากโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ แล้ว ยังมีสถาบันที่เกี่ยวกับการศึกษาของ คนตาบอดในประเทศไทยคือ โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ ศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดนนทบุรี ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอด (สามพราน) และห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย

อักษรสำหรับคนตาบอด

จากการที่คนตาบอดต้องเรียนโดยการฟังและการสัมผัสนี้เอง ตัวหนังสือที่ใช้จึงต้องเป็น
ตัวหนังสือพิเศษที่ใช้อ่านโดยการคลำ ตัวหนังสือนี้มีชื่อเรียกในปัจจุบันว่าอักษรเบรลล์/ซึ่ง
หลุยส์ เบรลล์ (Louis Braille) เป็นผู้คิดค้นประดิษฐ์ขึ้น

ตามประวัติในการประดิษฐ์อักษรสำหรับคนตาบอดนั้น วาเลนติน ฮอย (Valentin Haüy) ซึ่งเป็นผู้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอดแห่งแรกของโลกที่กรุงปารีส ได้รับการยกย่องให้เป็นคนแรก
ที่ประดิษฐ์อักษรสำหรับคนตาบอดได้สำเร็จ ซึ่งเป็นการค้นพบโดยบังเอิญ คือนักเรียนคนหนึ่งของ
ฮอย ได้พบว่า ถ้าหากเขียนตัวหนังสือให้ม้วนลงไปมาก ๆ เขาจะสามารถอ่านตัวหนังสือทาง
ด้านหลังของกระดาษได้ ฮอยจึงทดลองทำตัวหนังสือม้วนเป็นผลสำเร็จเป็นอักษรแบบเส้น จากนั้น
นักการศึกษาในประเทศต่าง ๆ ก็ได้พยายามคิดค้นตัวหนังสือแบบม้วน ซึ่งสามารถอ่านได้โดยการ
สัมผัส แบบตัวอักษรครึ่งสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จดีที่สุดคือแบบของ โรเบิร์ต มูน (Robert Moon)
แห่งประเทศอังกฤษ ซึ่งประดิษฐ์ขึ้นในปี ค.ศ. 1847 โดยใช้อักษรภาษาอังกฤษชนิดตัวพิมพ์ใหญ่
มาแก้ไขตัดแปลง สำหรับตัวที่ซับซ้อนมากก็ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ เช่น ตัว H และ ตัว W เป็นต้น
อักษรแบบนี้เป็นที่แพร่หลายมากในคนตาบอดที่เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งสามารถเรียนตัวอักษรแบบของ
โรเบิร์ต มูน นี้ได้ภายในไม่กี่ชั่วโมง ตัวอักษรแบบเส้นของคนตาบอดทุกแบบได้พยายามตัดแปลง
สัญลักษณ์ที่สื่อความหมายด้วยตามาเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายโดยการสัมผัส

ต่อมาตัวหนังสือแบบเส้นของคนตาบอดก็เปลี่ยนแปลงมาเป็นตัวหนังสือแบบจุด เนื่องจาก
ในระหว่างปี ค.ศ. 1819 ถึง 1825 ชาลส์ บาร์เบียร์ (Charles Barbier) ได้ค้นคิดหา
รหัสสำหรับส่งข่าวในเวลากลางคืนเพื่อใช้ในกองทัพ ซึ่งจะต้องเป็นตัวหนังสือที่อ่านในที่มืดได้
เขาได้ทดลองใช้จุดม้วนเป็นชุด ๆ ชุดละ 12 จุด เรียงเป็น 2 แถวในแนวตั้ง แถวละ 6 จุด
ใช้อ่านโดยการคลำ ต่อมาหลุยส์ เบรลล์ (Louis Braille) ซึ่งเคยเป็นนักเรียนและครูใน
โรงเรียนสอนคนตาบอดของ วาเลนติน ฮอย ที่กรุงปารีส ได้ทราบข่าวเกิดความสนใจ จึงนำ
รหัสของบาร์เบียร์มาปรับปรุงใหม่ในปี ค.ศ. 1829 โดยใช้จุดชุดละ 6 จุดเรียงเป็น 2 แถว
ในแนวตั้ง แถวละ 3 จุด ตัวอักษรของเบรลล์นี้สามารถเขียนเป็นตัวอักษรต่าง ๆ ได้ถึง 63 ตัว

ในชั้นแรกอักษรเบรลล์ยังไม่เป็นที่ยอมรับ จนกระทั่งเบรลล์ได้ตายไปแล้ว 2 ปี จึงเป็นที่ยอมรับ และนำมาใช้ในโรงเรียนสอนคนตาบอดที่กรุงปารีส การที่อักษรเบรลล์เป็นที่ยอมรับล่าช้าก็เพราะได้รับการต่อต้านจากครูที่ตาไม่บอด เนื่องจากเห็นว่าตัวหนังสือแบบจุดอ่านด้วยตาไม่สะดวกเหมือนตัวหนังสือแบบเส้น (วิริยะ วงศ์เลาหกุล 2520 : 5-6 อ้างอิงมาจาก Ashcroft and Henderson. 1963 . 2-3)

✓ ตัวอักษรแบบจุดเริ่มเป็นที่รู้จักในสหรัฐอเมริกาเมื่อประมาณ ค.ศ. 1860 และได้มีการปรับปรุงหลายครั้ง แต่ก็ไม่แพร่หลาย จนกระทั่งปี ค.ศ. 1932 จึงเป็นที่ยอมรับอักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษแบบมาตรฐานที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

การเขียนอักษรเบรลล์มี 2 วิธี คือ ^{1. 1861, 201} ใช้เครื่องพิมพ์ดีด 'Braillet' ^{2. 1896} วิธีหนึ่ง และเขียนด้วยเหล็กแหลม (Stylus) กับแผ่นรอง (Slate) อีกวิธีหนึ่ง การเขียนด้วยเหล็กแหลมกับแผ่นรองนี้ใช้กระดาษวางบนแผ่นรองแล้วใช้เหล็กแหลมกดให้เป็นจุดบุ๋มลงไป แล้วพลิกอ่านด้านหลัง การเขียนใช้เขียนจากขวาไปซ้าย แต่เวลาอ่านจะอ่านจากซ้ายไปขวาเช่นเดียวกับหนังสือธรรมดา สำหรับอักษรเบรลล์ภาษาไทยก็ใช้วิธีดัดแปลงมาจากอักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษนั่นเอง

ลักษณะของอักษรเบรลล์จะมีลักษณะเป็นจุดบุ๋มเล็ก ๆ ใน 1 ช่องประกอบด้วยจุด 6 ตำแหน่ง ซึ่งนำมาจัดสลับกันไปมาเป็นรหัสแทนอักษรตัวดี หรือสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ โน้ตดนตรี ฯลฯ ได้

ในภาพอักษรเบรลล์ที่แสดงนี้ • หมายถึงจุดบุ๋ม ○ คือจุดที่ไม่ใช้ในช่องนั้น

อักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษ

สัญลักษณ์และตัวเลข

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o
k	l	m	n	o	p	q	r	s	t
o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o
u	v	w	x	y	z				
o o o	o o o	o o o	o o o	o o o	o o o				

เครื่องหมายวรรคตอน

อโศทโธรฟ (apostrophe)	'	o o o	วงเล็บเปิด	(	o o o
สัญลักษณ์อักษรตัวใหญ่ ตัวเดียว		o o o	วงเล็บปิด	)	o o o
สัญลักษณ์อักษรตัวใหญ่ หลายตัว		o o o	มหัพภาค	.	o o o
จุด	.	o o o	ปรักนี	?	o o o
จุลภาค	,	o o o	อัฒประกาศเปิด	"	o o o
อัศเจรีย์	!	o o o	อัฒประกาศปิด	..."	o o o
ขีดยาว (dash)	—	o o o	อัฒประกาศขึ้นเดี่ยว เปิด	'...	o o o
ขีดสั้น, ยติกัณฑ์ (hyphen)	-	o o o	อัฒประกาศขึ้นเดี่ยว ปิด	...'	o o o
สัญลักษณ์ตัวเลข	#	o o o	อัฒภาค	;	o o o

(มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ม.ป.ป.)

บริการของห้องสมุดเพื่อคนตาบอด

งานบริการของห้องสมุด หมายถึง การจัดบริการและหาวิธีต่าง ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกและชักจูงให้บุคคลมาใช้บริการ เพื่อศึกษาหาความรู้ความเพลิดเพลินจากหนังสือ สิ่งพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุทุกประเภทที่มีอยู่ในห้องสมุด

งานบริการจัดว่าเป็นหัวใจของงานห้องสมุด เพราะเกี่ยวกับผู้ใช้โดยตรง... การจัดห้องสมุดจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่นั้นต้องพิจารณาจากผลสำเร็จของบริการที่ห้องสมุดแต่ละแห่งได้จัดขึ้นเป็นอันดับแรก (ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ 2522 : 111) และห้องสมุดที่ดีนั้นจะต้องเห็นความสำคัญและส่งเสริมงานด้านบริการแก่ผู้ใช้ยิ่งยงเต็มที่ ตามปรัชญาของบรรณารักษ์หรือห้องสมุดคือการให้บริการที่ดีที่สุด งานต่าง ๆ ของห้องสมุดที่ได้ปฏิบัติอยู่เป็นประจำนั้นก็เพื่อการให้บริการที่ดีที่สุด โดยบริการแก่ผู้ใช้ให้ได้ใช้หนังสือและวัสดุต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดหามาเพื่อประโยชน์ในการศึกษา การค้นคว้าหาความรู้ ความจรรโลงใจ และความเพลิดเพลิน (อัมพร ปันศรี และ นนหนา เมื่อมอง 2515 : 144)

ข้อกำหนดขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ เกี่ยวกับห้องสมุดประชาชน มีการกล่าวถึงบริการคนพิการว่า "สำหรับผู้พิการก็อาจจะช่วยให้ทำได้โดยบริการของห้องสมุด โดยจัดให้เขาใช้โดยสะดวก จัดหาเครื่องช่วยการอ่าน เช่น หนังสือที่มีอักษรขนาดใหญ่ และการใช้แถบเสียง" (สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ 2521 : 40)

ประวัติบริการของห้องสมุดเพื่อคนตาบอด

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าในด้านการให้บริการแก่คนพิการมากประเทศหนึ่ง ทั้งนี้เพราะรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของคนพิการเหล่านี้ เนื่องจากคนพิการเหล่านี้เป็นประชากรส่วนหนึ่งของประเทศ มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายเช่นเดียวกับประชากรอื่น ๆ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะให้การศึกษาและความรู้ต่าง ๆ แก่เขาเหล่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการจากห้องสมุด

สำหรับคนตาบอด หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในเรื่องนี้คือ ห้องสมุดรัฐสภา โดยแผนกคนตาบอดและคนพิการทางกาย (Division For the Blind and Physically Handicapped) ทำหน้าที่จัดหาวัสดุการอ่านในรูปต่าง ๆ เช่น หนังสือและวารสารในรูปอักษรเบรลล์, talking-book machines (เครื่องใช้กับ talking books) เป็นต้น อย่างไรก็ตามก่อนที่จะมีโครงการระดับชาติสำหรับบริการคนตาบอดดังกล่าวข้างต้นนั้น ได้มีห้องสมุดอื่น ๆ ที่สนใจและให้บริการแก่คนตาบอดคือ

ประมาณปี ค.ศ. 1868 ห้องสมุดประชาชนบอสตัน ได้ตั้งแผนกคนตาบอดขึ้นหลังจากได้รับหนังสือ nun 8 เล่ม

ในปี ค.ศ. 1882 ห้องสมุดสมาคมสอนตามบ้านและให้เปล่าเพื่อคนตาบอดเพนซิลวาเนีย (The Pennsylvania Home Teaching Society and Free Circulating Library for the Blind) ได้รับการจัดตั้งขึ้นที่ฟิลาเดลเฟีย

ในปี ค.ศ. 1894 ห้องสมุดชิคาโก ได้รับหนังสือ nun จากสมาคมสตรีแห่งหนึ่ง

ในปี ค.ศ. 1895 ห้องสมุดให้เปล่าเพื่อคนตาบอดเมืองนิวยอร์ก (The New York City Free Circulation Library for the Blind) ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยคนตาบอดผู้หนึ่งซึ่งมีหนังสือ nun ส่วนตัวเป็นจำนวนมาก ซึ่งต่อมาในปี ค.ศ. 1903 ได้กลายมาเป็นส่วนสำคัญของแผนกคนพิการของห้องสมุดประชาชนนิวยอร์ก

ในปี ค.ศ. 1896 ห้องสมุดประชาชนดีทรอยต์มีหนังสือ nun เป็นจำนวน 110 เล่ม และในปีเดียวกันนี้ นิวยอร์กเป็นรัฐแรกที่จัดตั้งแผนกคนตาบอดขึ้นในห้องสมุดของรัฐ ซึ่งรัฐอื่น ๆ ได้ดำเนินการตามต่อมา

ความฉีกในการจัดตั้งห้องสมุดแห่งชาติสำหรับคนตาบอดเริ่มในปี ค.ศ. 1897 โดยจอห์น รัสเซลล์ ยังค์ (John Russell Young) ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดรัฐสภาในขณะนั้น ได้จัดให้มีห้องสำหรับคนตาบอด ซึ่งมีหนังสือประมาณ 500 เล่ม จนกระทั่งถึงวันที่ 3 มีนาคม ค.ศ. 1931 รัฐสภาได้ออกพระราชบัญญัติคือ Pratt-Smoot Act ลงนามโดยประธานาธิบดีเฮอเบอร์ต์ ฮูเวอร์ (Herbert Hoover) จากพระราชบัญญัตินี้ บรรณารักษ์ห้องสมุด

รัฐสภาได้รับอำนาจให้จัดโครงการระดับชาติ โดยห้องสมุดรัฐสภาร่วมกับห้องสมุดอื่น ๆ ที่จะให้เป็นศูนย์ท้องถิ่นและศูนย์ภูมิภาค เพื่อให้บริการแก่คนตาบอด โดยมีห้องสมุดรัฐสภาเป็นศูนย์กลาง ได้มีการจัดตั้งห้องสมุดขึ้น 19 แห่ง เพื่อให้บริการหนังสือเบรลล์แก่คนตาบอดภายใต้พระราชบัญญัตินี้คือ

ห้องสมุดแห่งรัฐนิวยอร์ก
 คณะกรรมการห้องสมุดจอร์เจีย
 ห้องสมุดแห่งรัฐเท็กซัส
 ห้องสมุดประชาชนชิคาโก
 ห้องสมุดประชาชนซินซินเนติ
 ห้องสมุดประชาชนคลีฟแลนด์
 ห้องสมุดประชาชนเคนเวอร์
 ห้องสมุดประชาชนคิทรอย
 ห้องสมุดแห่งฮาวาย
 ห้องสมุดประชาชนนิวยอร์ก
 ห้องสมุดไทเปลาแห่งฟิลาเดลเฟีย
 ห้องสมุดคาร์เนกีแห่งคิตส์เบอร์ก
 ห้องสมุดแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย
 ห้องสมุดแห่งรัฐมิชิแกนเพื่อคนตาบอด
 ห้องสมุดประชาชนเซนต์หลุยส์
 ห้องสมุดประชาชนซีแอตเติล
 ห้องสมุดรัฐสภา
 หอสมุดแห่งชาติเพื่อคนตาบอด
 ห้องสมุดสถาบันเปอร์กินส์

(Bray, 1969 636-637)

ในการให้บริการแก่คนตาบอดดังกล่าว รัฐบาลกลางจะอนุมัติรายจ่าย 100,000 ดอลลาร์ต่อปี สำหรับขยายบริการห้องสมุดเพื่อผู้ใหญ่วิเศษทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค โดยจะเน้นการจัดหาหนังสือเบรลล์สำหรับคนตาบอด ต่อมาโครงการนี้ได้ขยายโดยรวมวัสดุอื่น ๆ เช่น talking books เทปอื่น ๆ และยังได้รับอนุมัติรายจ่ายเพิ่มขึ้นด้วย

ต่อมาในวันที่ 3 กรกฎาคม ค.ศ. 1952 ได้มีการเพิ่มเติม Pratt-Smoot Act โดยขยายบริการเพื่อให้บริการครอบคลุมทั้งผู้ใหญ่และเด็กด้วย

ครั้นถึงวันที่ 30 กรกฎาคม ค.ศ. 1966 รัฐสภาได้ผ่าน Public Law 89-511 และ 89-522 ออกมาให้ขยายบริการหนังสือสำหรับคนตาบอด เพื่อให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปที่ไม่สามารถอ่านหนังสือธรรมดาได้ อันเนื่องจากความจำกัดทางกายหรือทางสายตา และได้เติมคำลงไปในแผนกคนตาบอด (Division for the Blind) เป็นแผนกคนตาบอดและคนพิการทางกาย (Division for the Blind and Physically Handicapped) และในปีเดียวกันนี้รัฐสภาได้แก้ไขเพิ่มเติม บรรพ IV-B ของ Library Services and Construction Act เพื่อให้เงินช่วยเหลือของรัฐให้จัดหรือปรับปรุงบริการสำหรับคนพิการทางกายนี้ด้วย ซึ่งเท่ากับเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้ศูนย์ภูมิภาค หรือให้มีการจัดตั้งศูนย์ภูมิภาคใหม่ ๆ หรือให้มีการขยายบริการห้องสมุดของท้องถิ่น เมื่อเร็ว ๆ นี้มีห้องสมุดประชาชนจำนวนหนึ่งได้รับการจัดตั้งให้เป็นห้องสมุดรับฝากสำหรับหนังสือเบรลล์และเทป (ห้องสมุดรับฝากสำหรับหนังสือเบรลล์และเทป คือห้องสมุดที่ได้รับการคัดเลือกตามกฎหมายให้ได้รับหนังสือเบรลล์และเทป โดยไม่ต้องเสียเงิน) หรือเป็นศูนย์อ้างอิงสำหรับคนตาบอด จะเห็นได้ว่าภายใต้กฎหมายฉบับนี้ห้องสมุดประชาชนได้ขยายการให้บริการมากขึ้น

(วิจัย อิคคิชิยา 2523 : 75-92)

การให้บริการคนตาบอด

การให้บริการคนตาบอดต้องเป็นบริการที่เกี่ยวข้องกับโสต หรือ หู และการสัมผัส คนตาบอดบางคนสามารถสนทนากับภาพยนตร์ได้แม้ฟังจากเสียงเท่านั้น บริการที่จัดให้คนตาบอดจึง

เกี่ยวข้องกับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มือสัมผัส หรือใช้หูฟัง วัสดุอุปกรณ์สำคัญของห้องสมุดสำหรับบริการคนตาบอดคือ หนังสือเบรลล์ talking books และ สื่อทัศนวัสดุต่าง ๆ

1. อักษรเบรลล์ หรือหนังสือเบรลล์

อักษรเบรลล์ เป็นระบบการสื่อสารซึ่งเอาจุดบนที่สังเกตได้โดยการสัมผัสด้วยนิ้วมือมาผสมกันในลักษณะต่าง ๆ อันเป็นวิธีการสื่อสารที่ใช้ได้ผลสำหรับคนตาบอด สำหรับหนังสือเบรลล์นั้นนอกจากจะซื้อเข้าห้องสมุดแล้ว ห้องสมุดอาจจะจัดหามาได้โดยการใช้อาสาสมัครที่มีความรู้เกี่ยวกับอักษรเบรลล์ ช่วยถ่ายตัวอักษรจากหนังสือให้เป็นอักษรเบรลล์ให้ จะช่วยลดค่าใช้จ่ายลง

2. Talking books

Talking books เป็นหนังสือหรือวารสารที่อ่านแล้วอัดลงไปในเทปตลับ หรือจานเสียง ปกติใช้สำหรับคนซึ่งไม่สามารถอ่านหนังสือหรือวารสารธรรมดาได้ อันเนื่องมาจากความพิการทางกาย ตัวอย่างเช่น คนสายตาสั้น คนตาบอด คนพิการซึ่งไม่สามารถถือหนังสือเปิดหน้าหนังสือ เป็นต้น คำว่า talking books นี้เชื่อว่ามีต้นกำเนิดมาจาก โรเบิร์ต บี เออร์วิน (Robert B. Irwin ค.ศ. 1883 - 1951) คนตาบอดซึ่งใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในการทำงานเพื่อคนตาบอดอื่น ๆ เคยเป็นผู้อำนวยการของมูลนิธิเพื่อคนตาบอดอเมริกัน (The American Foundation for the Blind) สำหรับ talking books นี้ได้นำมาใช้บริการในโครงการสำหรับคนตาบอดตั้งแต่ปี ค.ศ. 1934

Talking books นี้มีประโยชน์ต่อคนตาบอด 2 ประการ คือ

1. ชดเชย talking books สามารถทำงานอื่นได้

2. Talking books เป็นประโยชน์สำหรับคนตาบอดทุกคน โดยเฉพาะคนที่อ่านอักษรเบรลล์ไม่ได้ นอกจากนี้การอ่านอักษรเบรลล์บางครั้งก็มีปัญหาเรื่องฝุ่น มือเหงื่อออกซึ่งอาจทำให้อ่านได้ไม่ชัดเจน

นอกจากนี้ห้องสมุดอาจมีบริการอัดเทปสำหรับคนตาบอด โดยอัดตำราเรียน หนังสือเล่มเด่น ๆ บทความที่เป็นประโยชน์ หรือเรื่องสำหรับเด็ก เช่น นิทาน เพลงกล่อมเด็ก เป็นต้น การใช้อุปกรณ์โสตทัศนวัสดุจะทำให้เด็กรู้สึกว่าได้ไปอยู่ในโลกใหม่ ได้ความรู้กว้างขวางขึ้น และเป็นการฝึกประสาทหูด้วย

การรับบริการนั้น คนตาบอดอาจมาใช้ห้องสมุดหรืออาจืมทางไปรษณีย์ก็ได้ การติดต่อยืมอาจใช้จดหมายหรือโทรศัพท์ก็ได้

(วิลัย อิศกธียา 2523 : 75-92)

ข้อเสนอแนะในการให้บริการคนพิการ

เพื่อให้การบริการคนพิการประสบผลสำเร็จมากที่สุด ผู้ให้บริการหรือบรรณารักษ์ควรจะได้เข้าใจจิตวิทยาของคนพิการ ซึ่งมีนักจิตวิทยาวิจัยและเขียนรายงานเอาไว้ พอสรุปได้ดังนี้

1. คนพิการมักจะมีการปรับตัวเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ยากกว่าบุคคลธรรมดา มักจะแสดงความประหลาดพิสดารแปลกไปเมื่ออยู่ในหมู่คนธรรมดา ที่เห็นได้ชัดก็คือ ขี้อาย ไม่ชอบสังสรรค์ แต่ก็มีอยู่มากที่มีความสามารถในการปรับตัวเองได้ดีกว่าบุคคลธรรมดา

2. คนพิการมักใช้ชีวิตของตนไปอีกแบบหนึ่งต่างหาก จำเป็นจะต้องใช้เวลาดูแลรักษาในระยะยาว เพื่อให้ตนมีการเหล่านั้นปรับตัวเองให้ถูกวิธี อย่างไรก็ตามที่ดีคนที่พิการมานานย่อมปรับตัวเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ฉะนั้นผู้ที่มีความพิการในระยะสั้น

การให้บริการที่ดีบรรณารักษ์จะต้องเข้ากับคนพิการได้ดี โดยอาศัยสัมพันธภาพอันดีระหว่างคนพิการกับบรรณารักษ์ผู้ให้บริการ ซึ่งมีข้อเสนอแนะหรือข้อที่ควรตระหนักในการให้บริการคนพิการดังนี้คือ

1. จำไว้ว่าคนพิการก็คือคนเหมือนคนอื่น ๆ ทั่วไป ยกเว้นต้องถูกจำกัดบางอย่างเพราะความพิการของเขา

2. จงเป็นตัวของตัวเองเมื่อพบปะกับคนเหล่านั้น

3. พูดในเรื่องเช่นเดียวกับที่พูดกับคนอื่น ๆ
4. อย่าแสดงความสงสารหรือสมเพชออกมา
5. อย่าตัดสินใจด้วยตนเองว่าเขาจะชอบสิ่งนั้นสิ่งนี้ หรือต้องการสิ่งนั้นสิ่งนี้
6. ช่วยเขาเมื่อเขาขอร้องเท่านั้น เพราะบางครั้งเขาต้องการที่จะทำอะไรด้วย

ตัวเองบ้าง

7. มีความอดทนต่อการพูดคุย การฟัง และอื่น ๆ ซึ่งก็คืออดทนต่อการให้บริการนั่นเอง
(วิทย์ อิคคิชิยา 2523 : 75-92)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมชาย สุพันธุ์วิทย์ สุดเชตต์ สารสาส และ พนิษฐา พานิชาวีระกุล ได้ทำการศึกษาค้นคว้าในกรุงเทพมหานคร โดยสัมภาษณ์คนตาบอดจำนวน 135 คน ที่อยู่ในโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพมหานครและนอกโรงเรียน แล้วทำการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่าตาบอดส่วนใหญ่เป็นมาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งอาจเนื่องจากพันธุกรรมเป็นสาเหตุใหญ่ สาเหตุสำคัญรองลงไปได้แก่ ทุโภชนาการที่มีการขาดวิตามินเอ การอักเสบติดเชื้อต่าง ๆ ที่ตา ต้อกระจก การได้รับความกระทบกระเทือนอย่างแรงที่ศีรษะและตา และสาเหตุอื่น ๆ เมื่อเริ่มมีอาการทางตาแล้วส่วนใหญ่ได้รับการตรวจและรักษาที่ถูกต้องทันที่ ถ้าหากมีมาตรการป้องกันที่ดีโดยความร่วมมือจากหลายฝ่ายแล้วจำนวนคนตาบอดก็อาจจะลดลงได้

คนตาบอดส่วนมากไม่มีความท้อแท้ในชีวิต และมีความประสงค์จะประกอบอาชีพ เช่น ขยายลอตเตอรี่ เป็นครู และทำงานที่ประจำอยู่กับที่เป็นส่วนใหญ่ (สมชาย สุพันธุ์วิทย์ สุดเชตต์ สารสาส และ พนิษฐา พานิชาวีระกุล 2523 : 6-11)

สว่าง โรจนรัตน์เกียรติ (สว่าง โรจนรัตน์เกียรติ 2524 : (1) - (2)) ได้ทำการศึกษาเรื่องสุขภาพจิตของนักเรียนตาบอดในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนตาบอดชายมีสุขภาพจิตดีกว่านักเรียนตาบอดหญิง เนื่องจากปัจจัยสี่ด้านดังนี้

ด้านที่หนึ่ง นักเรียนตาบอดชายมีทัศนคติต่อตนเองดีกว่านักเรียนตาบอดหญิงในเรื่องเป็นคนท้อแท้สิ้นหวังน้อยกว่านักเรียนตาบอดหญิง วิถีการกังวลต่ออนาคตน้อยกว่า เป็นคนเจ้าอารมณ์น้อยกว่า อายุที่ตาบอดน้อยกว่า และดีใจในตนเองน้อยกว่านักเรียนตาบอดหญิง

ด้านที่สอง นักเรียนตาบอดชาย มีทัศนคติต่อผู้อื่นดีกว่านักเรียนตาบอดหญิง ในเรื่องนักเรียนตาบอดชายมีความรู้สึกต่อเพื่อนตาบอดที่ดีกว่านักเรียนตาบอดหญิง ต้องการเรียนร่วมกับนักเรียนตาบอดมากกว่านักเรียนตาบอดหญิง ยอมรับตนเองมีโอกาสดีกว่าคนตาบอดทั่วไปมากกว่านักเรียนตาบอดหญิง

ด้านที่สาม นักเรียนตาบอดชายมีครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ดีกว่าครอบครัวของนักเรียนตาบอดหญิง ในเรื่อง ครอบครัวของนักเรียนตาบอดชายนั้น พี่น้องสนิทสนมกันมากกว่านักเรียนตาบอดหญิง ครอบครัวของนักเรียนตาบอดหญิงมีปัญหารายได้ไม่พอใช้มากกว่านักเรียนตาบอดชาย

ด้านที่สี่ นักเรียนตาบอดชายมีปัญหาทางสังคมน้อยกว่านักเรียนตาบอดหญิง ในเรื่องนักเรียนตาบอดชายเป็นคนเก็บตัวน้อยกว่านักเรียนตาบอดหญิง นักเรียนตาบอดชายมีปัญหาในการปรับตัวและการเรียนน้อยกว่านักเรียนตาบอดหญิง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับห้องสมุดเพื่อคนตาบอดนั้นปรากฏน้อยมาก โดยเฉพาะสำหรับในประเทศไทยแล้วยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้เคยศึกษามาก่อนเลย จึงไม่อาจสรุปไว้ในนี้ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ กณดาบอดที่เป็นสมาชิกของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จำนวน 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสอบถามนี้จัดทำเป็นสองฉบับ คือ

- แบบสอบถามอักษร ธรรมดา
- แบบสอบถามอักษร เบรลล์

แบบสอบถามทั้งสองฉบับ จะมีข้อความเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบแบบสอบถามฉบับหนึ่งฉบับใดแล้วแต่ความสะดวก

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ซึ่งจำแนกตาม เพศ ความสามารถในการอ่านเบรลล์ ระดับของการตาบอด ความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุด

ตอนที่ 2 ความต้องการบริการของห้องสมุด ซึ่งแบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ ดังนี้คือ หมวดวัสดุที่ให้บริการ หมวดหนังสือ หมวดวารสาร หมวดบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด และหมวดเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ แบบสอบถามตอนนี้จัดทำเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และแบบปลายเปิด (open end)

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบริการห้องสมุดสำหรับคนตาบอด รวมทั้งการแบ่งหมวดหมู่หนังสือตามระบบทศนิยม
2. ทำการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด (open end) การสัมภาษณ์นี้กระทำกับ
 - อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปของคนตาบอด การใช้บริการห้องสมุดของคนตาบอด ความต้องการในการอ่าน และฟังหนังสือของคนตาบอด
 - บรรณารักษ์ห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดบริการห้องสมุด การใช้บริการห้องสมุดของคนตาบอด และความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของคนตาบอด
 - คนตาบอด โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้บริการห้องสมุดและความต้องการในการใช้บริการห้องสมุด
3. สร้างแบบสอบถามตามแนวทางที่ได้ศึกษามาในข้อ 1 และ ข้อ 2 แล้วนำไปปรึกษาคณะกรรมการผู้ควบคุมการทำปริญญาโท บรรณารักษ์ห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมกับสภาพของคนตาบอด
4. จัดทำแบบสอบถามเป็นอักษรเบรลล์
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับคนตาบอดที่มีอยู่ในกลุ่มตัวอย่าง
6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามที่แก้ไขใหม่นี้จะเป็นแบบสอบถามที่ใช้จริงในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ และให้ส่งคืนมายังห้องสมุดกอลิลด์เพื่อตอบคอดแห่งประเทศไทย โดยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเก็บรวบรวมให้ แล้วจึงนำวันมารับคืนภายหลัง การเก็บรวบรวมข้อมูลนี้กระทำในเดือนมกราคม พ.ศ. 2527 แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมามีจำนวน 119 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.33 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การจัดกระทำกับข้อมูล

1. แยกแบบสอบถามที่ตอบในฉบับอักษรเบรลล์และฉบับอักษรธรรมดา

2. แปลคำตอบในแบบสอบถามฉบับอักษรเบรลล์เป็นอักษรธรรมดา

3. ตัดเลือกเอาแบบสอบถามฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก คงเหลือแบบสอบถามที่ใช้ได้จริง 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากจำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 108 ฉบับนั้น เมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับของการตาบอด ความสามารถในการอ่านเบรลล์ และความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุดแล้ว มีรายละเอียดดังปรากฏในตาราง 1 - 4

ตาราง 1 จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	71	65.74
หญิง	37	34.26
รวม	108	100

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามระดับของการตอบ

ระดับของการตอบ	จำนวน	ร้อยละ
พอมองเห็นแสงหรือวัตถุ	48	44.44
บอดสนิท	60	55.56
รวม	108	100

ตาราง 3 จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามความสามารถในการอ่านเบรลล์

ความสามารถในการอ่านเบรลล์	จำนวน	ร้อยละ
อ่านเบรลล์ได้	105	97.22
อ่านเบรลล์ไม่ได้	3	2.78
รวม	108	100

ตาราง 4 จำนวนแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

ความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด	จำนวน	ร้อยละ
ใช้บริการสม่ำเสมอ	46	42.59
ใช้บริการเป็นครั้งคราว	62	57.41
รวม	108	100

4. คำตอบจากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ใช้วิธีพิจารณาค่าน้ำหนักเพื่อหาค่าเฉลี่ยดังนี้

ต้องการมาก	มีคะแนนเท่ากับ	3
ต้องการปานกลาง	มีคะแนนเท่ากับ	2
ต้องการน้อย	มีคะแนนเท่ากับ	1

สำหรับอัตราการแปลผลจากค่าเฉลี่ยของแต่ละรายการเป็นดังนี้

2.50 - 3.00	หมายถึง	ต้องการมาก
1.50 - 2.49	หมายถึง	ต้องการปานกลาง
1.00 - 1.49	หมายถึง	ต้องการน้อย

5. ทดสอบความแตกต่างของความต้องการบริการของห้องสมุดของนักศึกษาในแต่ละสถานภาพ โดยใช้ t - test

เนื่อง เนื่องจากมีผู้ตอบแบบสอบถามที่อ่านเบรลล์ไม่ได้เพียง 3 คน จาก 108 คน สถานภาพด้านความสามารถในการอ่านเบรลล์จึงไม่นำมาวิเคราะห์

6. สรุปและจัดอันดับความต้องการของนักศึกษาที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้มีดังนี้

1. การหาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังณา สายยศ 2522 : 52)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f}$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ คือ ผลรวมของความถี่คูณคะแนนใส่ช่องเดียวกัน

$\sum f$ คือ จำนวนคนทั้งหมด

2. การหาความแปรปรวนของคะแนน ใช้สูตร (Ferguson. 1966 : 67)

$$S^2 = \frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

S^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนน

$\sum fx$ คือ ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

$\sum fx^2$ คือ ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum fx)^2$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t - test ใช้สูตร

(Kurtz, 1983 : 194)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}} \sqrt{\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}}$$

เมื่อ t คือ ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

$\bar{x}_1$ คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{x}_2$ คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้เสนอแยกเป็น 5 หมวด คือ

1. หมวดวัสดุที่ให้บริการ
2. หมวดหนังสือ
3. หมวดวารสาร
4. หมวดบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
5. หมวดเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ

1. หมวดวัสดุที่ให้บริการ

ความต้องการของคนตามยอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ มีรายละเอียดดังปรากฏในตาราง

5-8

1.1 ค่าเฉลี่ยความต้องการของคนตามยอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ

ตาราง 5 ความต้องการของคนตามยอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย
ต้องการให้จัดทำวารสารพิเศษ	2.61
ต้องการให้จัดทำรายการวิทยุสำหรับคนตามยอดโดยเฉพาะ	2.58
ต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอดเรื่องที่นำเสนอจากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร จัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือพิเศษให้บริการ	2.77
ต้องการให้ห้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะสำหรับคนตามยอด	2.74

จากตาราง 5 แสดงว่าคนตาบอดมีความต้องการวัสดุที่ให้บริการทุกประเภทอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คนตาบอดต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอดเรื่องที่นำเสนอจากหนังสือพิมพ์หรือวารสารจัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือเทปให้บริการมากที่สุด

1.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามเพศ

ตาราง 6 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามเพศ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ชาย	หญิง	
ต้องการให้จัดทำวารสารเทป	2.63	2.57	0.218
ต้องการให้จัดทำรายการวิทยุสำหรับคนตาบอดโดยเฉพาะ	2.62	2.51	0.357
ต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอดเรื่องที่นำเสนอจากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร จัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือเทปให้บริการ	2.75	2.81	0.194
ต้องการให้ห้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะสำหรับตาบอด	2.73	2.76	0.075

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 6 แสดงว่า คนตาบอดเพศชายและคนตาบอดเพศหญิง มีความต้องการวัสดุที่ให้บริการทุกประเภทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คนตาบอดเพศชายและคนตาบอดเพศหญิงต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอดเรื่องที่นำเสนอจากหนังสือพิมพ์หรือวารสารจัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือเทปให้บริการมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า คนตาบอดเพศชายและคนตาบอดเพศหญิง มีความต้องการวัสดุที่ให้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าคนตาบอดเพศชาย และคนตาบอดเพศหญิงมีความต้องการวัสดุที่ให้บริการไม่แตกต่างกัน

1.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของถนนบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามระดับของการบอด

ตาราง 7 ความต้องการของถนนบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามระดับของการบอด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	มองเห็นแสง	บอดสนิท	
ต้องการให้จัดทำวารสารเทป	2.58	2.63	0.131
ต้องการให้จัดทำรายการวิทยุสำหรับถนนบอดโดยเฉพาะ	2.60	2.57	0.101
ต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอดเรื่องที่นำเสนอจากหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร จัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือเทปให้บริการ	2.79	2.75	0.105
ต้องการให้ห้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะสำหรับถนนบอด	2.81	2.68	0.333

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 7 แสดงว่าถนนบอดที่มองเห็นแสงและถนนบอดสนิท มีความต้องการวัสดุที่ให้บริการทุกประเภท อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ถนนบอดที่มองเห็นแสงต้องการให้ห้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะสำหรับถนนบอดมากที่สุด ส่วนถนนบอดสนิท ต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอดเรื่องที่นำเสนอจากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร จัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือเทปให้บริการมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ถนนบอดที่มองเห็นแสงและถนนบอดสนิทมีความต้องการวัสดุที่ให้บริการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ถนนบอดที่มองเห็นแสงและถนนบอดสนิทมีความต้องการวัสดุที่ให้บริการไม่แตกต่างกัน

1.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามความสม่ำเสมอในการให้บริการห้องสมุด

ตาราง 8 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามความสม่ำเสมอในการให้บริการห้องสมุด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ใช้สม่ำเสมอ	ใช้บางครั้งคราว	
ต้องการให้จัดทำวารสารเพ่	2.74	2.52	0.600
ต้องการให้จัดทำรายการวิทยุสำหรับคนตาบอด โดยเฉพาะ	2.72	2.48	0.637
ต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอดเรื่องที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร จัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือเพื่อให้บริการ	2.76	2.77	0.033
ต้องการให้ห้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่าย เครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะสำหรับคนตาบอด	2.74	2.74	0.003

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 8 แสดงว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอ มีความต้องการวัสดุที่ให้บริการทุกประเภทอยู่ในระดับมาก สำหรับคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการวัสดุที่ให้บริการทุกประเภทอยู่ในระดับมาก ยกเว้นความต้องการให้จัดทำรายการวิทยุสำหรับคนตาบอดโดยเฉพาะซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและคนตาบอดที่ใช้บริการเป็นครั้งคราว ต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอดเรื่องที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร จัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือเพื่อให้บริการมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสมัครสมาชิกและคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการวัสดุที่ให้บริการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสมัครสมาชิกและคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการวัสดุที่ให้บริการไม่แตกต่างกัน

2. หมวดหนังสือ

ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านหนังสือ มีรายละเอียดดังปรากฏในตาราง

9-12

2.1 ค่าเฉลี่ยความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านหนังสือ

ตาราง 9 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านหนังสือ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย
ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น	2.81
ต้องการให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงแผ่น	1.86
ต้องการให้หนังสือแผ่นบันทึกด้วยเสียงผู้ฟังและผู้บรรยายให้ตรงตามท้องเรื่อง	2.18
ต้องการให้มีบริการถ่ายสำเนาหนังสือแผ่น	2.63

จากตาราง 9 แสดงว่า คนตาบอดมีความต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น และให้บริการถ่ายสำเนาหนังสือแผ่น อยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงแผ่น และให้หนังสือแผ่นบันทึกด้วยเสียงผู้ฟังและผู้บรรยายให้ตรงตามท้องเรื่องนั้น มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คนตาบอดต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด

2.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อบริการด้านหนังสือ จำแนกตามเพศ

ตาราง 10 ความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อบริการด้านหนังสือ จำแนกตามเพศ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ชาย	หญิง	
ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น	2.79	2.86	0.225
ต้องการให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงแผ่น	1.83	1.92	0.387
ต้องการให้หนังสือแผ่นบันทึกด้วยเสียงผู้หญิงและผู้ชาย			
ให้ตรงตามห้องเรื่อง	2.20	2.14	0.246
ต้องการให้มีบริการถ่ายสำเนาหนังสือแผ่น	2.69	2.51	0.594

$$t_{05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 10 แสดงว่า เกษตรกรเพศชายและเกษตรกรเพศหญิง มีความต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น และให้มีบริการถ่ายสำเนาหนังสือแผ่นอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงแผ่นและให้หนังสือแผ่นบันทึกด้วยเสียงผู้หญิงและผู้ชายให้ตรงตามห้องเรื่องนั้น อยู่ในระดับปานกลาง และจากตาราง 10 นี้ พบว่า เกษตรกรเพศชายและเกษตรกรเพศหญิงต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า เกษตรกรเพศชายและเกษตรกรเพศหญิง มีความต้องการบริการด้านหนังสือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า เกษตรกรเพศชายและเกษตรกรเพศหญิง มีความต้องการบริการด้านหนังสือไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของกนตาบอดที่มีต่อการบริการด้านหนังสือ จำแนกตามระดับของการตาบอด

ตาราง 11 ความต้องการของกนตาบอดที่มีต่อการบริการด้านหนังสือ จำแนกตามระดับของการตาบอด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	มองเห็นแสง	บอดสนิท	
ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น	2.83	2.80	0.082
ต้องการให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือ			
ลงเเป	1.96	1.78	0.679
ต้องการให้หนังสือแบบบันทึกด้วยเสียงผู้หญิงและ			
ผู้ชายให้ตรงตามท้องเรื่อง	2.21	2.15	0.188
ต้องการให้มีบริการถ่ายสำเนาหนังสือเเป	2.65	2.62	0.077

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 11 แสดงว่า กนตาบอดที่มองเห็นแสงและกนตาบอดสนิท มีความต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้นและมีบริการถ่ายสำเนาหนังสือเเปอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงเเปและให้หนังสือเเปบันทึกด้วยเสียงผู้หญิงและผู้ชายให้ตรงตามท้องเรื่องนั้นอยู่ในระดับปานกลาง และจากตาราง 11 นี้ พบว่า กนตาบอดที่มองเห็นแสงและกนตาบอดสนิทต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า กนตาบอดที่มองเห็นแสงและกนตาบอดสนิท มีความต้องการบริการด้านหนังสือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กนตาบอดที่มองเห็นแสงและกนตาบอดสนิท มีความต้องการบริการด้านหนังสือไม่แตกต่างกัน

2.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของกณดาบอดที่ใช้บริการด้านหนังสือ จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

ตาราง 12 ความต้องการของกณดาบอดที่มีต่อบริการด้านหนังสือ จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ใช้สม่ำเสมอ	ใช้เป็นครั้งคราว	
ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น	2.91	2.74	0.423
ต้องการให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงเทป	1.85	1.87	0.084
ต้องการให้หนังสือเทปบันทึกด้วยเสียงผู้หญิงและผู้ชายให้ตรงตามเรื่อง	2.30	2.08	0.728
ต้องการให้มีบริการถ่ายสำเนาหนังสือเทป	2.74	2.53	0.553

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 12 แสดงว่า กณดาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและกณดาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น และให้มีบริการถ่ายสำเนาหนังสือเทปอยู่ในระดับมาก สำหรับความต้องการให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงเทป ให้หนังสือเทปบันทึกด้วยเสียงผู้หญิงและผู้ชายให้ตรงตามเรื่องนั้นอยู่ในระดับปานกลาง และจากตาราง 12 นี้ พบว่า กณดาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและกณดาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า กณดาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและกณดาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการบริการด้านหนังสือ

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 แสดงว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดทำเสมอ และคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการบริการด้านหนังสือไม่แตกต่างกัน

3 หมวดวารสาร

ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านวารสาร มีรายละเอียดดังปรากฏในตาราง 13-16

3.1 คำเฉลี่ยความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านวารสาร

ตาราง 13 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อบริการด้านวารสาร

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย
ต้องการให้ออกรวสารมิตรสนิเป็นรายเดือน	2.58
ต้องการให้ย่อเรื่องจาวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสาร อีกฉบับหนึ่ง	2.29
ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับเด็ก	2.14
ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี	2.35

จากตาราง 13 แสดงว่า คนตาบอดมีความต้องการให้ออกรวสารมิตรสนิเป็นรายเดือน อยู่ในระดับมาก ต้องการให้ย่อเรื่องจาวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่ง ให้จัดทำวารสารสำหรับเด็ก ให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี อยู่ในระดับปานกลาง และจากตาราง 13 นี้ พบว่า คนตาบอดต้องการให้ออกรวสารมิตรสนิเป็นรายเดือนมากที่สุด

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของงานตามอัตราที่มีต่อบริการด้านวารสาร จำแนกตามเพศ

ตาราง 14 ความต้องการของคนตามอัตราที่มีต่อบริการด้านวารสาร จำแนกตามเพศ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ชาย	หญิง	
ต้องการให้ออกวารสารมิตรสันทเป็นรายเดือน	2.54	2.68	.0444
ต้องการให้ออเรื่องจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่ง	2.38	2.11	1.090
ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับเด็ก	2.04	2.32	1.026
ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี	2.20	2.65	1.440

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 14 แสดงว่า คนตามอัตราเพศชาย มีความต้องการให้ออกวารสารมิตรสันทเป็นรายเดือนอยู่ในระดับมาก ต้องการให้ออเรื่องจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่งให้จัดทำวารสารสำหรับเด็ก ให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับคนตามอัตราเพศหญิงมีความต้องการให้ออกวารสารมิตรสันทเป็นรายเดือน ให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี อยู่ในระดับมาก ต้องการให้ออเรื่องจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่งให้จัดทำวารสารสำหรับเด็กอยู่ในระดับปานกลาง และจากตาราง 14 นี้ พบว่า คนตามอัตราเพศชายและคนตามอัตราเพศหญิงต้องการให้ออกวารสารมิตรสันทเป็นรายเดือนมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า คนตามอัตราเพศชายและคนตามอัตราเพศหญิง มีความต้องการบริการด้านวารสารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า คนตามอัตราเพศชายและคนตามอัตราเพศหญิง มีความต้องการบริการด้านวารสารไม่แตกต่างกัน

3.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อบริการด้านวารสาร จำแนกตามระดับของการตามอด

ตาราง 15 ความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อบริการด้านวารสาร จำแนกตามระดับของการตามอด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	เฝ้าระวังเห็นแสง	บอดสนิท	
ต้องการให้ออกวารสารมิตรสนิทเป็นรายเดือน	2.65	2.53	0.307
ต้องการให้ออกรายการจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่ง	2.15	2.40	0.733
ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับเด็ก	2.13	2.15	0.080
ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี	2.46	2.30	0.476

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 15 แสดงว่า เกษตรกรที่เฝ้าระวังเห็นแสงและเกษตรกรบอดสนิท มีความต้องการให้ออกวารสารมิตรสนิทเป็นรายเดือนอยู่ในระดับมาก ต้องการให้ออกรายการจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่ง ให้จัดทำวารสารสำหรับเด็ก และให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี อยู่ในระดับปานกลาง และจากตาราง 15 นี้ พบว่า เกษตรกรที่เฝ้าระวังเห็นแสงและเกษตรกรบอดสนิท ต้องการให้ออกวารสารมิตรสนิทเป็นรายเดือนมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า เกษตรกรที่เฝ้าระวังเห็นแสงและเกษตรกรบอดสนิท มีความต้องการบริการด้านวารสารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า เกษตรกรที่เฝ้าระวังเห็นแสงและเกษตรกรบอดสนิท มีความต้องการบริการด้านวารสารไม่แตกต่างกัน

3.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของงานตามยอดที่มีค่าบริการด้านวารสาร จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

ตาราง 16 ความต้องการของงานตามยอดที่มีค่าบริการด้านวารสาร จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ใช้สม่ำเสมอ	ใช้เป็นครั้งคราว	
ต้องการให้ออกวารสารมีตรสนธิเป็นรายเดือน	2.63	2.55	0.218
ต้องการให้ย่อเรื่องจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่ง	2.37	2.21	0.490
ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับเด็ก	2.26	2.08	0.586
ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี	2.39	2.29	0.299

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 16 แสดงว่า คนตามยอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและคนตามยอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการให้ออกวารสารมีตรสนธิเป็นรายเดือนอยู่ในระดับมาก ต้องการให้ย่อเรื่องจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่ง ให้จัดทำวารสารสำหรับเด็ก และให้จัดทำวารสารสำหรับสตรีอยู่ในระดับปานกลาง และจากตาราง 16 นี้ พบว่า คนตามยอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและคนตามยอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว ต้องการให้ออกวารสารมีตรสนธิเป็นรายเดือนมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า คนตามยอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและคนตามยอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการบริการด้านวารสาร

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุด
สมัครสมาชิกและคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการบริการด้านวารสาร
ไม่แตกต่างกัน

4. หมวดบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

ความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด มีรายละเอียดดังปรากฏในตาราง 17-20

4.1 ค่าเฉลี่ยความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

ตาราง 17 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย
ต้องการให้จัดทำรายชื่อหนังสือของห้องสมุดพร้อมทั้งสรุปเรื่อง	2.80 — ①
ต้องการให้ออกจดหมายข่าวห้องสมุด แจงข่าวหรือรายการที่น่าสนใจ ของห้องสมุด	2.76
ต้องการให้มีการแนะนำและวิจารณ์หนังสือ	2.53
ต้องการให้มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	2.79

จากตาราง 17 แสดงว่า คนตาบอดมีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
ทุกประเภทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คนตาบอดต้องการให้ห้องสมุดจัดทำ
รายชื่อหนังสือพร้อมทั้งสรุปเรื่องมากที่สุด

4.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของกนตาบอดที่มีต่อการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จำแนกตามเพศ

ตาราง 18 ความต้องการของกนตาบอดที่มีต่อการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จำแนกตาม เพศ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ชาย	หญิง	
ต้องการให้จัดทำรายชื่อหนังสือของห้องสมุด พร้อมทั้งสรุปเรื่อง	2.80	2.78	0.058
ต้องการให้ออกจดหมายข่าวห้องสมุด แจงข่าวหรือ รายการที่น่าสนใจของห้องสมุด	2.76	2.76	0.012
ต้องการให้มีการแนะนำและวิจารณ์หนังสือ	2.54	2.51	0.073
ต้องการให้มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	2.85	2.70	0.445

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 18 แสดงว่า กนตาบอดเพศชายและกนตาบอดเพศหญิง มีความต้องการ
บริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกประเภทอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
กนตาบอดเพศชายต้องการให้มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้ามากที่สุด ส่วนกนตาบอด
เพศหญิงต้องการให้ห้องสมุดจัดทำรายชื่อหนังสือพร้อมทั้งสรุปเรื่องมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า กนตาบอดเพศชายและกนตาบอด
เพศหญิงมีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 แสดงว่า กนตาบอดเพศชายและกนตาบอดเพศหญิง มีความต้องการบริการส่งเสริม
การใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน

4.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จำแนกตามระดับของการตาบอด

ตาราง 19 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จำแนกตามระดับ
ของการตาบอด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	มองเห็นแสง	บอดสนิท	
ต้องการให้จัดทำรายชื่อหนังสือของห้องสมุด พร้อมทั้งสรุปเรื่อง	2.85	2.75	0.262
ต้องการให้ออกจดหมายข่าวห้องสมุด แจกข่าวหรือ รายการที่น่าสนใจของห้องสมุด	2.75	2.77	0.042
ต้องการให้มีการแนะนำและวิจารณ์หนังสือ	2.33	2.68	0.902
ต้องการให้มีบริการตอบคำถามและช่วยการ ค้นคว้า	2.79	2.78	0.021

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 19 แสดงว่า คนตาบอดที่มองเห็นแสงมีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกประเภทอยู่ในระดับมาก ยกเว้นความต้องการให้มีการแนะนำและวิจารณ์หนังสือซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับคนตาบอดสนิทมีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกประเภทอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คนตาบอดที่มองเห็นแสงต้องการให้จัดทำรายชื่อหนังสือพร้อมทั้งสรุปเรื่องมากที่สุด ส่วนคนตาบอดสนิทต้องการให้มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้ามามากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า คนตาบอดที่มองเห็นแสง และ คนตาบอดสนิท มีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า คนตาบอดที่มองเห็นแสงและคนตาบอดสนิท มีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน

4.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

ตาราง 20 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ใช้สม่ำเสมอ	ใช้บ้างครั้งคราว	
ต้องการให้จัดทำรายชื่อหนังสือของห้องสมุด พร้อมทั้งสรุปเรื่อง	2.80	2.79	0.034
ต้องการให้ออกจดหมายข่าวห้องสมุด แจกข่าว หรือรายการที่น่าสนใจของห้องสมุด	2.80	2.73	0.195
ต้องการให้มีการแนะนำและวิจารณ์หนังสือ	2.65	2.44	0.602
ต้องการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	2.80	2.77	0.074

$$t_{.05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 20 แสดงว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอมีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกประเภทอยู่ในระดับมาก สำหรับคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราวมีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกประเภทอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ความต้องการให้มีการแนะนำและวิจารณ์หนังสือซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ พบว่า กงตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสมัครสมาชิกต้องการให้จัดทำรายชื่อหนังสือของห้องสมุดพร้อมทั้งสรุปเรื่อง ให้ออกจดหมายข่าวห้องสมุด แจ้งข่าวหรือรายการที่น่าสนใจของห้องสมุด และให้บริการตอบคำถามและช่วยการวิจัยมากที่สุด ส่วนกงตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นารังจราวต้องการให้จัดทำรายชื่อหนังสือพร้อมทั้งสรุป เรื่องมากที่สุด

จากการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า กงตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสมัครสมาชิกและกงตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นกรังจราว มีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กงตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสมัครสมาชิกและกงตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นกรังจราว มีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดไม่แตกต่างกัน

5. หมวดเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ

ความต้องการเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ มีรายละเอียดดังปรากฏในตาราง 21-24

5.1 ค่าเฉลี่ยความต้องการของกงตาบอดที่มีต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ

ตาราง 21 ความต้องการของกงตาบอดที่มีต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย
ความรู้ทั่วไป เช่น ความรู้รอบตัว เรื่องเกิดเกล็ดต่าง ๆ	2.78 1
ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับกงตาบอด	2.87 2
เรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม	2.57 3
เรื่องเกี่ยวกับศาสนาและหลักธรรมทางศาสนา	2.26
เรื่องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง	2.36
ข่าวและความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ	2.38
เรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย	2.23

ตาราง 21 (ต่อ)

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย
เรื่องเกี่ยวกับการศึกษา	2.56
เรื่องเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม	2.36
ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย	2.46
ความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ	2.30
เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	2.38
เรื่องเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและอนามัย	2.56
เรื่องเกี่ยวกับเกษตรศึกษาและการวางแผนครอบครัว	2.44
เรื่องเกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือน	2.19
เรื่องเกี่ยวกับการดนตรี	2.36
เรื่องเกี่ยวกับการกีฬา	1.95
ชีวิตประจำวันสำคัญและที่น่าสนใจ	2.60
เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์	2.53
เรื่องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว	2.37
เรื่อง ลีคลับ ขึ้นเต้น ผลบุญ	2.40
เรื่อง ทลก เบาสมอง	2.31
ทิวเวา	2.26
นิทาน	1.84
เรื่องสั้น	2.26

จากตาราง 21 แสดงว่า คนตาบอดมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในระดับมาก คือ เรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไป ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับ คนตาบอด การปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม การศึกษา การดูแลสุขภาพและอนามัย ชีวิตประจำวันที่สำคัญและน่าสนใจ และประวัติศาสตร์ และจากตาราง 21 นี้ พบว่า คนตาบอดต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอดมากที่สุด

5.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของคนตาบอดที่มีข้อบกพร่องของวัสดุที่ใช้บริการ จากแนกตามเพศ

ตาราง 22 ความต้องการของคนตาบอดที่มีข้อบกพร่องของวัสดุที่ใช้บริการ จำแนกตามเพศ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ชาย	หญิง	
ความรู้ทั่วไป เช่น ความรู้รอบตัว เรื่องเบ็ดเตล็ดต่างๆ	2.73	2.85	0.391
ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอด	2.89	2.84	0.147
เรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม	2.56	2.59	0.102
เรื่องเกี่ยวกับศาสนาและหลักธรรมทางศาสนา	2.23	2.32	0.360
เรื่องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง	2.52	2.05	1.921
ข่าวและควมเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ	2.44	2.27	0.619
เรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย	2.37	1.97	1.683
เรื่องเกี่ยวกับการศึกษา	2.56	2.55	0.076
เรื่องเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม	2.34	2.46	0.417
ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย	2.46	2.46	0.018
ความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ	2.30	2.30	0.002
เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	2.38	2.08	1.215

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ชาย	หญิง	
เรื่องเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพและอนามัย	2.55	2.59	0.146
เรื่องเกี่ยวกับอาชีพและการวางแผนครอบครัว	2.56	2.19	1.444
เรื่องเกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือน	2.07	2.41	1.177
เรื่องเกี่ยวกับการดนตรี	2.42	2.27	0.567
เรื่องเกี่ยวกับการกีฬา	1.89	2.00	0.582
ชีวประวัติบุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ	2.62	2.57	0.172
เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์	2.55	2.49	0.214
เรื่องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว	2.28	2.54	0.861
เรื่อง ลึกลับ ค่ำคืน เหน็บหนาว	2.37	2.45	0.320
เรื่องตลก เบาสมอง	2.24	2.46	0.756
นวนิยาย	2.14	2.49	1.175
นิทาน	1.72	2.06	1.473
เรื่องสั้น	2.28	2.22	0.250

$$t_{05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 22 แสดงว่า คนตามอดเพศชายมีความถนัดการอ่านและเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในระดับมากคือ เรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไป ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตามอด การปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม การเมืองและการปกครอง การศึกษา

การดูแลรักษาสุขภาพและอนามัย เพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว ซึ่งประวัตินุคคลสำคัญ และที่น่าสนใจ และประวัติศาสตร์ สำหรับคนตาบอดเพศหญิงมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในระดับมากคือ เรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไป ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอด การปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม การศึกษา การดูแลรักษาสุขภาพและอนามัย ซึ่งประวัตินุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว และจากตาราง 22 นี้พบว่า คนตาบอดเพศชายต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอดมากที่สุด ส่วนคนตาบอดเพศหญิงต้องการอ่านและฟังเรื่อง เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า คนตาบอดเพศชายและคนตาบอดเพศหญิง มีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 05 แสดงว่า คนตาบอดเพศชายและคนตาบอดเพศหญิง มีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

5.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการจากแหล่งระดับของภาวะตาบอด

ตาราง 23 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามระดับของการตาบอด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	มองเห็นแสง	บอดสนิท	
ความรู้ทั่วไป เช่น ความรู้รอบตัว เรื่องเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ	2.75	2.80	0.124
ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอด	2.90	2.05	0.114
เรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม	2.56	2.58	0.056

ตาราง 23 (ต่อ)

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	มองเห็น	สัมผัส	
เรื่องเกี่ยวกับศาสนาและหลักธรรมทางศาสนา	2.27	2.25	0.064
เรื่องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง	2.25	2.45	0.565
ข่าวและความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ	2.35	2.40	0.132
เรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย	2.10	2.33	0.679
เรื่องเกี่ยวกับการศึกษา	2.54	2.57	0.067
เรื่องเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม	2.35	2.40	0.132
ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย	2.48	2.45	0.082
ความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ	2.33	2.27	0.203
เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	2.19	2.35	0.478
เรื่องเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและอนามัย	2.54	2.58	0.112
เรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีและการวางแผนครอบครัว	2.35	2.50	0.404
เรื่องเกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือน	2.31	2.08	0.761
เรื่องเกี่ยวกับการดนตรี	2.40	2.33	0.185
เรื่องเกี่ยวกับการกีฬา	1.98	1.93	0.164
ชีวประวัติบุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ	2.50	2.68	0.473
เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์	2.52	2.53	0.034
เรื่องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว	2.44	2.32	0.361
เรื่องลึกลับ ตื่นเต้น ผจญภัย	2.29	2.48	0.534
เรื่อง ตลก เบาสมอง	2.31	2.30	0.38

ตาราง 23 (ต่อ)

การทวงถาม	ค่าเฉลี่ย		t
	มองเห็นแสง	บอดสนิท	
นิทาน	1.85	1.83	0.079
เรื่องสั้น	2.29	2.23	0.181

$$t_{05} (df 106) = 1.980$$

จากตาราง 23 แสดงว่า คนตาบอดที่มองเห็นแสงมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในระดับมากคือ เรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไป ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอด การปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม การศึกษา การดูแลสุขภาพสุภาพและอนามัย ชีวประวัติบุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ และประวัติศาสตร์ สำหรับคนตาบอดสนิทมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในระดับมากคือเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไป ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอด การปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม การศึกษา การดูแลสุขภาพสุภาพและอนามัย เพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว ชีวประวัติบุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ และประวัติศาสตร์ และจากตาราง 23 นี้ พบว่า คนตาบอดที่มองเห็นแสงและคนตาบอดสนิทต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอดมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า คนตาบอดที่มองเห็นแสงและคนตาบอดสนิท มีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 แสดงว่า คนตาบอดที่มองเห็นแสงและคนตาบอดสนิทมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

5.4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของนักศึกษาต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ
จำแนกตามความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

ตาราง 24 ความต้องการของนักศึกษาต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ จำแนกตามความ
สม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย		t
	ใช้สม่ำเสมอ	ใช้เป็นครั้งคราว	
ความรู้ทั่วไป เช่น ความรู้รอบตัว เรื่องเบ็ดเตล็ด ต่าง ๆ	2.83	2.74	0.208
ความรู้ด้านวิชาชีพและการใหม่ ๆ เกี่ยวกับ ตลาดอาชีพ	2.87	2.87	0.003
เรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม	2.65	2.52	0.366
เรื่องเกี่ยวกับศาสนาและหลักธรรมทางศาสนา	2.35	2.19	0.476
เรื่องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง	2.52	2.24	0.845
ข่าวและความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ	2.46	2.31	0.504
เรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย	2.37	2.13	0.765
เรื่องเกี่ยวกับการศึกษา	2.59	2.53	0.146
เรื่องเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และ วัฒนธรรม	2.50	2.29	0.620
ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย	2.50	2.44	0.179
ความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ	2.28	2.31	0.070
เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	2.37	2.19	0.543
เรื่องเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและอนามัย	2.65	2.50	0.412
เรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยี และกิจกรรมการบริการ	2.54	2.25	0.547

ตาราง 24 (ต่อ)

ความต้องการ	เฉลี่ย		t
	ใช้สม่ำเสมอ	ใช้เป็นครั้งคราว	
เรื่องเกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือน	2.17	2.19	0.061
เรื่องเกี่ยวกับการดนตรี	2.41	2.32	0.264
เรื่องเกี่ยวกับการกีฬา	2.02	1.90	0.421
ชีวประวัติบุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ	2.74	2.50	0.648
เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์	2.61	2.47	0.387
เรื่องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว	2.43	2.34	0.404
เรื่อง ลีกลับ คั่นเก็บ ฉันทาย	2.48	2.34	0.404
เรื่อง ดลก เขาผอง	2.35	2.29	0.170
นวนิยาย	2.26	2.26	0.003
นิทาน	1.70	1.95	0.888
เรื่องสั้น	2.39	2.15	0.777

$$t_{05} (df 106) = 1.980$$

จากตารางที่ 24 แสดงว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในระดับมากคือเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไป ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอด การปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม การเมืองและการปกครอง การศึกษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย การดูแลรักษาสุขภาพและอนามัย เพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว ชีวประวัติบุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ และประวัติศาสตร์ สำหรับคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราวมีความต้องการอ่านและฟัง

เรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในระดับมากคือเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไป ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอด การปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม การศึกษา การดูแลสุขภาพสุขภาพและอนามัย และชีวประวัติบุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ และจากตาราง 24 นี้ พบว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว ต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตาบอดมากที่สุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 แสดงว่า คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ความต้องการอื่น ๆ

ความต้องการอื่น ๆ ของคนตาบอดที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ต้องการให้มีหนังสือแปลเพิ่มมากขึ้น
2. ต้องการให้บริการรวดเร็วขึ้น
3. ต้องการให้จัดทำตำราเรียนทุกระดับชั้น
4. ต้องการให้หนังสือแต่ละเรื่องมีสำเนาหลายฉบับ
5. ต้องการเรื่องเกี่ยวกับการเกษตร
6. ต้องการให้จัดทำรายการวิทยุในตอนกลางคืน
7. ต้องการให้ส่งหนังสือให้ถึงชุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการของกนตาบอดที่มีต่อบริการของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการบริการห้องสมุดของคนตาบอด โดยแยกตามสถานภาพทาง เศรษฐกิจ ระดับของการตาบอด ความสามารถในการอ่านเบรลล์ และความสัมพันธ์ในการใช้บริการห้องสมุด

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบความต้องการของกนตาบอดที่มีต่อบริการของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย
2. ทำให้ทราบความแตกต่างของความต้องการบริการห้องสมุดของคนตาบอดที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจ ระดับของการตาบอด ความสามารถในการอ่านเบรลล์ และความสัมพันธ์ในการใช้บริการห้องสมุดที่แตกต่างกับ
3. ผลจากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของห้องสมุดให้เจริญก้าวหน้าและเป็นประโยชน์ต่อคนตาบอดยิ่งขึ้นต่อไป

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ กนตาบอดที่เป็นสมาชิกของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สภาพภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ซึ่งจำแนกตาม เพศ ระดับของการตาบอด ความสามารถในการอ่านเบรลล์ และความสม่ำเสมอในการใช้ห้องสมุด

ตอนที่ 2 ความต้องการบริการห้องสมุด ซึ่งแบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ คือ หมวดวัสดุที่ให้บริการ หมวดหนังสือ หมวดวารสาร หมวดบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด และหมวดเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ จัดทำเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และแบบปลายเปิด

แบบสอบถามนี้จัดทำเป็นสองลักษณะคือ ฉบับอักษรธรรมดา และฉบับอักษรเบรลล์ ซึ่งทั้งสองฉบับจะมีข้อความเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบฉบับใดฉบับหนึ่งแล้วแต่ความสะดวก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดส่งทางไปรษณีย์และให้ส่งคืนมายังห้องสมุด คอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย แล้วจึงนับวันรับคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายโดยถือเกณฑ์ในการประมาณค่า คือ 2.50 - 3.00 หมายความว่า ต้องการมาก 1.50 - 2.49 หมายความว่า ต้องการ ปานกลาง 1.00 - 1.49 หมายความว่า ต้องการน้อย และทดสอบความแตกต่างของความ ต้องการบริการของห้องสมุดของคนตาบอดแต่ละสถานภาพโดยใช้ $t - test$ หนึ่งเนื่องจาก มีผู้ตอบแบบสอบถามในสถานภาพอ่านเบรลล์ไม่ได้เพียง 3 คน จาก 108 คน สถานภาพด้าน ความสามารถในการอ่านเบรลล์จึงไม่นำมาวิเคราะห์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ความต้องการของกบตาบอดที่มีต่อการบริการของห้องสมุดคอลลิโด้เมื่อ
กบตาบอดแห่งประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

1 ความต้องการของกบตาบอดที่มีต่อวัสดุที่ให้บริการ

กบตาบอดมีความต้องการวัสดุที่ให้บริการทุกประเภทอยู่ในระดับมาก รายการที่ต้องการ
มากที่สุดคือ ให้องสมุดด้วยหลอด เรื่องที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์หรือวารสารจัดทำเป็นเบรลล์หรือ
หนังสือแปลให้บริการ รองลงมาคือให้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะสำหรับ
กบตาบอด ให้จัดทำวารสารแปลและให้จัดทำรายการวิทยุสำหรับกบตาบอดโดยเฉพาะตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแยกตามสถานภาพ พบว่า กบตาบอดเพศชายและกบตาบอดเพศหญิง
กบตาบอดที่พอมองเห็นแสงและกบตาบอดสนิท กบตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและ
กบตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการวัสดุที่ให้บริการทุกประเภทอยู่ใน
ระดับมากเช่นเดียวกับ ยกเว้น ความต้องการให้จัดทำรายการวิทยุสำหรับกบตาบอดโดยเฉพาะ
ซึ่งกบตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราวมีความต้องการในระดับปานกลาง สำหรับรายการที่
ต้องการมากที่สุดนั้น พบว่า กบตาบอดทุกสถานภาพต้องการให้องสมุดด้วยหลอด เรื่องที่น่าสนใจจาก
หนังสือพิมพ์หรือวารสารจัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือแปลให้บริการมากที่สุด ยกเว้นกบตาบอดที่
พอมองเห็นแสง ซึ่งต้องการให้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะสำหรับ
กบตาบอดมากที่สุด

2 ความต้องการของกบตาบอดที่มีต่อการดำเนินงานหนังสือ

กบตาบอดมีความต้องการให้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น ให้มีการจัดจำหน่าย
หนังสือแปลในระดับมาก และต้องการให้หนังสือแปลนั้นถือด้วยเสียงผู้หญิงและผู้ชายให้ตรงตาม
ท้องเรื่อง ให้บันทึกเสียงคนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงแปลในระดับปานกลาง สำหรับรายการ
ที่ต้องการมากที่สุดนั้น พบว่า กบตาบอดต้องการให้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด

เมื่อพิจารณาแยกตามสถานภาพ พบว่า กบตาบอดเพศชายและกบตาบอดเพศหญิง
กบตาบอดที่พอมองเห็นแสงและกบตาบอดสนิท กบตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและ
กบตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการให้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น
ให้มีบริการจำหน่ายหนังสือแปลในระดับมาก และต้องการให้หนังสือแปลนั้นถือด้วยเสียงผู้หญิง

และผู้ชายให้ตรงตามเรื่อง ให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงเทปในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน สำหรับรายการที่ต้องการมากที่สุดนั้น พบว่า คนตาบอดทุกสถานภาพต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้นมากที่สุด

3 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการบริการด้านวารสาร

คนตาบอดมีความต้องการให้ออกวารสารมิตรสหายเป็นรายเดือนในระดับมาก และต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี ให้ย่อเรื่องจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่ง ให้จัดทำวารสารสำหรับเด็กในระดับปานกลาง สำหรับรายการที่ต้องการมากที่สุดนั้น พบว่า คนตาบอดต้องการให้ออกวารสารมิตรสหายเป็นรายเดือนมากที่สุด

เมื่อพิจารณาแยกตามสถานภาพ พบว่า คนตาบอดเพศชายและคนตาบอดเพศหญิง คนตาบอดที่มองเห็นแสงและคนตาบอดสนิท คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสมัครสมาชิกและคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการให้ออกวารสารมิตรสหายเป็นรายเดือนในระดับมาก และต้องการให้ย่อเรื่องจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่ง ให้จัดทำวารสารสำหรับเด็กในระดับปานกลาง สำหรับความต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับสตรีนั้น คนตาบอดทุกสถานภาพมีความต้องการในระดับปานกลาง ยกเว้นคนตาบอดเพศหญิงซึ่งมีความต้องการในระดับมาก สำหรับรายการที่ต้องการมากที่สุดนั้น พบว่า คนตาบอดทุกสถานภาพต้องการให้ออกวารสารมิตรสหายเป็นรายเดือนมากที่สุด

4 ความต้องการของคนตาบอดที่มีต่อการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

คนตาบอดมีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกประเภทอยู่ในระดับมาก รายการที่ต้องการมากที่สุดคือ ให้จัดทำรายชื่อหนังสือของห้องสมุดพร้อมทั้งสรุปเรื่อง ร่องลงมาก็คือ ให้มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ให้ออกคำแนะนำข่าวห้องสมุดแจ้งข่าวหรือร่ายเย็บหนังสือของห้องสมุด และให้มีการแนะนำและวิจารณ์หนังสือตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแยกตามสถานภาพ พบว่า คนตาบอดเพศชายและคนตาบอดเพศหญิง คนตาบอดที่มองเห็นแสงและคนตาบอดสนิท คนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสมัครสมาชิกและคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกประเภทอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ยกเว้นความต้องการให้มีการแนะนำและวิจารณ์เรื่อง ซึ่งคนตาบอดที่มองเห็นแสงและคนตาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับรายการที่ต้องการมากที่สุดนั้น พบว่า คนตามอดทุกสถานภาพต้องการให้ห้องสมุดจัดทำรายชื่อนั่งล้อพร้อมทั้งสรุปเรื่องมากที่สุด ยกเว้นคนตามอดเพศชายซึ่งต้องการให้มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้ามากที่สุด นอกจากนี้คนตามอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอยังต้องการให้ออกจดหมายข่าวห้องสมุด แจกข่าวหรือรายการที่น่าสนใจของห้องสมุด และให้มีบริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้ามากที่สุดอีกด้วย

5 ความต้องการของคนตามอดที่มีต่อเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ

คนตามอดมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตามอดมากที่สุด เรื่องที่ต้องการในระดับมากรองลงมา คือ ความรู้ทั่วไป ชีวประวัติ บุคคลสำคัญและบุคคลที่น่าสนใจ การปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม การศึกษา การดูแลสุขภาพ และอนามัย และประวัติศาสตร์ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแยกตามสถานภาพ พบว่า คนตามอดเพศชายและคนตามอดเพศหญิง คนตามอดที่มองเห็นแสงและคนตามอดสปีท คนตามอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอ และคนตามอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว ต้องการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในระดับมาก คือ เรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไป ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตามอด การปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม การศึกษา การดูแลสุขภาพอนามัย ชีวประวัติบุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ เช่นเดียวกัน นอกจากนี้คนตามอดเพศชายยังมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง เพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว ประวัติศาสตร์ ในระดับมาก คนตามอดเพศหญิงก็มีความต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยวในระดับมาก คนตามอดที่มองเห็นแสงก็มีความต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และฟังเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในระดับมาก คนตามอดสปีทยังมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว ประวัติศาสตร์ ในระดับมาก คนตามอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอยังมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง ทนบ-ธรรมจริยธรรม ประเพณี และวัฒนธรรม ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย เพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว และประวัติศาสตร์ ในระดับมาก สำหรับเรื่องที่ต้องการอ่านและฟังมากที่สุดนั้น พบว่า คนตามอดทุกสถานภาพต้องการอ่าน และฟังเรื่องเกี่ยวกับความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตามอดมากที่สุด ยกเว้นคนตามอดเพศหญิงซึ่งต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปมากที่สุด

6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของคณาบอดที่มีต่อการบริการของห้องสมุด

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความต้องการบริการของห้องสมุดในแต่ละรายการ พบว่า คณาบอดเกษตรและคณาบอดเกษตรหึ่ง คณาบอดที่พร้อมมองเห็นแสงและคณาบอดสนิท คณาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอและคณาบอดที่ใช้บริการห้องสมุดเป็นครั้งคราว มีความต้องการบริการของห้องสมุดหมวดต่าง ๆ ทุกหมวดไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการของคณาบอดที่มีต่อการบริการของห้องสมุดคอลลิคต์เพื่อคณาบอดแห่งประเทศไทย พบว่า คณาบอดมีความต้องการบริการของห้องสมุดในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมากและปานกลาง ไม่มีการคัดค้านใดที่ต้องการน้อย

เพื่อพิจารณาความต้องการวัสดุที่ให้บริการ ปรากฏว่าคณาบอดมีความต้องการวัสดุที่ให้บริการทุกประเภทอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันบริการที่คณาบอดได้รับจากห้องสมุดส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของหนังสือเบรลล์และหนังสือแม่พิมพ์ และหนังสือเบรลล์และหนังสือแม่พิมพ์ของห้องสมุดก็มีจำนวนน้อยเนื่องจากผลิตได้ช้า จากข้อจำกัดดังกล่าวนี้ การที่ห้องสมุดจะขยายขอบเขตแหล่งที่มาของข้อมูลให้บริการจากหนังสือเล่ม โดยการจัดทำหนังสือพิมพ์หรือวารสารขึ้นเป็นเบรลล์หรือแม่พิมพ์บริการ หรือจัดทำรายการวิทยุสำหรับคณาบอดโดยเฉพาะ จะเป็นการนำข่าวสารความรู้ความบันเทิงจากสื่อที่มีอยู่แล้วและคณาบอดไม่อาจสัมผัสได้ ให้อยู่ในรูปที่คณาบอดสามารถสัมผัสได้อย่างรวดเร็ว ทั้งถึง และสม่ำเสมอ สำหรับรายการวิทยุนั้นถึงแม้จะมีอยู่แล้วก็ตาม ก็ควรปรับปรุงคุณภาพของรายการโดยเน้นถึงการใช้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการดำรงชีพของคณาบอด และควรเพิ่มเวลาโดยจัดทำรายการในตอนกลางคืนด้วย ส่วนความต้องการให้ห้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะสำหรับคณาบอด ซึ่งต้องการอยู่ในระดับมากนั้นก็เนื่องจากปัจจุบันไม่มีหน่วยงานใดซึ่งให้บริการด้านนี้โดยตรง อันเป็นปัญหามากสำหรับคณาบอดที่จะจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะ เช่น เครื่องเขียน แม่แก้ว นาฬิกา กระดาษ เครื่องคิดเลข เป็นต้น การที่ห้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้ดังกล่าวจะเป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำรงชีพของคณาบอดได้เป็น

อย่างนี้

สำหรับความต้องการบริการด้านหนังสือฉบับ คนตาบอดมีความต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเล่มมากขึ้นอยู่ในระดับมาก แสดงว่า หนังสือที่ห้องสมุดมีอยู่ไม่เพียงพอต่อความต้องการจากข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ ห้องสมุดทั่ว ๆ ไปจะเพิ่มหนังสือได้ด้วยการจัดหาโดยวิธีต่าง ๆ เช่น การจัดซื้อ การแลกเปลี่ยน การได้รับบริจาค แต่ห้องสมุดสำหรับคนตาบอดจะต้องผลิตขึ้นเอง และการผลิตหนังสือเบรลล์และหนังสือเทปแต่ละเรื่องจะต้องใช้เวลามาก ทำให้หนังสือที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ถึงแม้ในปัจจุบันห้องสมุดจะมีอาสาสมัครอ่านหนังสือบันทึกเสียงเทป ก็ตาม อัตราการเริ่มของหนังสือก็ยังไม่ขยายตัวเท่าที่ควร (เกรงศ์ ปฏิบัติสกริจ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ กนกัท สุภานุรานนท์ เป็นกัมพูชาภคที่ห้องสมุดคอลลีจที่เอื้อคนตาบอดแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2527) การนี้ห้องสมุดอาจขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น เช่น ห้องสมุดเสียง ของมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นต้น โดยขอถ่ายสำเนาหนังสือแบบที่มีอยู่จะเป็นการเพิ่มปริมาณหนังสือของห้องสมุดได้อย่างรวดเร็ววิธีหนึ่ง นอกจากนี้ห้องสมุดอาจเพิ่มการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อหาอาสาสมัครอ่านหนังสือบันทึกเสียงเทป สำหรับความต้องการให้หนังสือเทปบันทึกด้วยเสียงผู้หญิงและผู้ชายให้ตรงตามท้องเรื่อง และให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลงเทป ซึ่งคนตาบอดต้องการในระดับปานกลางนั้น แสดงให้เห็นว่าคนตาบอดไม่ได้ให้ความสนใจกับการให้หนังสือเทปบันทึกด้วยเสียงผู้หญิงและผู้ชายให้ตรงตามท้องเรื่อง และให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือเทปมากนัก

สำหรับความต้องการบริการด้านวารสารนั้น คนตาบอดมีความต้องการให้ออกวารสารมิตรสหายเป็นรายเดือนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะวารสารมิตรสหายซึ่งเป็นวารสารเบรลล์สำหรับคนตาบอดเพียงฉบับเดียวเท่านั้น มีกำหนดออกเป็นรายสามเดือน การที่วารสารมิตรสหายออกเป็นรายเดือนจะทำให้คนตาบอดได้รับข่าวสารความรู้ได้รวดเร็วขึ้น ส่วนความต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับสตรีนั้นมีเฉพาะคนตาบอดเพศหญิงเท่านั้นที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้คงเป็นเพราะวารสารสำหรับสตรีจะให้เนื้อหาสาระที่เน้นหนักเกี่ยวกับภารกิจของหญิงที่จะต้องปฏิบัติในการดูแลครอบครัว อันเป็นเรื่องที่เกี่ยวของกับตนเองโดยตรง

ความต้องการบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด นับเป็นความต้องการที่คนตามอุดมมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกประเภท จะเห็นได้ว่าการจัดทำรายชื่อหนังสือของห้องสมุดพร้อมทั้งสรุปเรื่อง บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า การออกกฎหมายข่าวห้องสมุดแจ้งข่าวหรือรายการที่น่าสนใจของห้องสมุด การแนะนำและวิจารณ์หนังสือนี้ เป็นบริการที่ช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรของห้องสมุดได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ดังนั้นจึงเป็นบริการที่คนตามอุดมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ในการจัดบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดนี้ ห้องสมุดอาจจัดทำบรรณานุกรมและสารสังเขปของหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดเพื่อเป็นคู่มือในการติดต่อขอยืมหนังสือจากห้องสมุด จึงอาจขอความร่วมมือจากสถาบันที่มีการจัดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในการจัดทำและเนื่องจากปัจจุบันหนังสือของห้องสมุดยังไม่ได้มีการจัดหมวดหมู่และทำบัตรรายการอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในการจัดทำบรรณานุกรมและสารสังเขปนี้ หนังสือของห้องสมุดก็ควรได้รับการจัดหมวดหมู่และทำบัตรรายการพร้อมกันไป

สำหรับการแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ของห้องสมุดและการแนะนำและวิจารณ์หนังสือนั้น ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของวารสารมิตรสหาย ในขณะที่วารสารมิตรสหายนี้อาจมีกำหนดออกเป็นรายเดือนได้ตามความต้องการของคนตามอดมนั้น ห้องสมุดอาจจัดทำจดหมายข่าวห้องสมุดและการแนะนำและวิจารณ์หนังสือขึ้นเป็นอีกฉบับหนึ่ง จัดส่งไปให้สมาชิกในระหว่างที่วารสารมิตรสหายยังไม่ถึงกำหนดออก การนี้จะทำให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ จากห้องสมุดรวดเร็วขึ้นโดยไม่ต้องรอถึงสามเดือน

สำหรับความต้องการเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ ผลการศึกษาปรากฏว่า คนตามอดมีความต้องการอ่านและฟังเรื่องเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับคนตามอดมากที่สุด ผลการศึกษานี้ แสดงว่าคนตามอดต้องการอ่านและฟังเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเองโดยตรง ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติจริงได้ มีข้อที่น่าสนใจประการหนึ่งก็คือ คนตามอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอยังมีความต้องการในการอ่านและฟังเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในระดับมากขึ้นอีก 5 รายการ คือ เรื่องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย เกษตศึกษาและการวางแผนครอบครัว และประวัติศาสตร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คนตามอดที่ใช้บริการห้องสมุดสม่ำเสมอจะมี

ความสนใจในการอ่านและฟังเรื่องราวต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการบริการของห้องสมุดของคนตาบอดที่มีสถานภาพแตกต่างกันทางด้าน เพศ ระดับของการตาบอด และความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด พบว่า ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า เพศ ระดับของการตาบอด และความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุดไม่มีอิทธิพลต่อความต้องการบริการของห้องสมุดของคนตาบอด นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะคนตาบอดส่วนใหญ่มีความต้องการบริการด้านต่าง ๆ จากห้องสมุดอยู่ในระดับสูงหรือปานกลางค่อนข้างสูง ดังนั้นความต้องการบริการด้านต่าง ๆ จึงไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารห้องสมุด

1. ผู้บริหารห้องสมุดควรปรับปรุงบริการของห้องสมุด โดยอาศัยความต้องการของคนตาบอดที่ปรากฏในผลการวิจัยเป็นแนวทางพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม
2. ในการเพิ่มทรัพยากรห้องสมุด ผู้บริหารห้องสมุดอาจติดต่อขอความร่วมมือในการถ่ายสำเนาหนังสือแปลจากห้องสมุดอื่น ๆ เช่น ห้องสมุดเสียง มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นต้น การดำเนินการเช่นนี้จะช่วยเพิ่มทรัพยากรของห้องสมุดขึ้นอย่างรวดเร็ว และห้องสมุดจะมีขอบเขตเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการกว้างขวางขึ้น
3. ควรขอความร่วมมือไปยังสถาบันที่มีการจัดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในการให้คำแนะนำหรือร่วมมือในการจัดทำคู่มือช่วยเหลือของห้องสมุด เช่น บัตรรายการสำหรับบรรณารักษ์ บรรณานุกรมและสาระสังเขป เป็นต้น
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจการของห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการจัดหาทุนหรือความช่วยเหลือต่าง ๆ จากหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก

1. มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย และสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนตาบอดโดยตรง ควรให้ความร่วมมือและประสานงานกับห้องสมุดในการให้บริการต่าง ๆ กับคนตาบอด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์กับคนตาบอดโดยตรง

2. หอสมุดแห่งชาติในฐานะที่เป็นหน่วยงานรัฐบาลซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนทั่วประเทศ ควรมีส่วนช่วยเหลือคนตาบอดในการศึกษา แก่นักเรียนที่เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้เนื่องจากคนตาบอดประสบปัญหาในการศึกษามากกว่าเป็นอย่างมาก และห้องสมุดคอลลิจด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทยก็มีทรัพยากรจำกัด ในการให้ความช่วยเหลือนี้อาจจัดในรูปแบบโครงการความร่วมมือระหว่างหอสมุดแห่งชาติและห้องสมุดคอลลิจด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย

3. สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในฐานะที่เป็นองค์กรระดับประเทศ ควรให้ความช่วยเหลือในกิจการของห้องสมุดคอลลิจด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทยตามสมควร ทั้งนี้อาจช่วยเหลือโดยการให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของห้องสมุด

4. สถาบันที่มีการจัดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในฐานะที่มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องงานต่าง ๆ ในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ควรให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ห้องสมุดคอลลิจด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทยตามสมควร

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน ควรให้ความสนับสนุนกิจการของห้องสมุดเพื่อคนตาบอด ซึ่งอาจสนับสนุนในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ หรืออำนวยความสะดวกบางประการในการดำเนินการของห้องสมุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงสภาพการดำเนินงานและปัญหาของห้องสมุดคอลลิจด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับสื่อความรู้ความบันเทิงสำหรับคนตาบอด ซึ่งอาจศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ประเภทของสื่อ การผลิต ความพึงพอใจในสื่อชนิดต่าง ๆ ปัญหาในการใช้สื่อ เป็นต้น

บรรณานุกรม

-

บรรณานุกรม

- ✓ แฉล้ม แยมเอี่ยม การใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการค้า เป็นวิถีชีวิตของกบตาบอด
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2522, 30 หน้า อัดสำเนา
ช่วยกบตาบอดแห่งประเทศไทย, มุลนิธิ "ห้วงสมุดกอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย"
ใน แผนำงานของมูลนิธิช่วยกบตาบอดแห่งประเทศไทย หน้า 13-14 มูลนิธิช่วยกบตาบอด
แห่งประเทศไทย 2525
- ห้วงสมุดกอลฟิลด์เพื่อคนตาบอด ม.ป.ป.
- ทรงค์ ปฏิบัติสกรกิจ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ อดันท์ สุกภักทรานท์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่ห้วงสมุดกอลฟิลด์
เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2527
- ✓ ธาดากักดิ์ วธิธิรชานงษ์ "งานบริการ" ใน หลักบริหารการศึกษาศาสตร์เบื้องต้น หน้า 111
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน 2522
- ✓ นิสิต ลีละวงศ์ "กบตาบอด" เจ้าพระยา 19 กันยายน 2520 หน้า 9
ล้วน สายยศ และ อังคภา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 ภาวนาภาณิช
2522, 286 หน้า
- วิรัช ตูลยานนท์ "การศึกษาของกบตาบอดในประเทศไทย" กรุปรทัศน์ ฉบับพิเศษ ฉบับพิเศษ
กบตาบอด 84, 2524
- วิริยะ วงศ์เลาหลุด การทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปวิชาคณิตศาสตร์กับนักเรียนตาบอด
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาณมิตร 2520, 266 หน้า
อัดสำเนา
- ✓ วิลิต อิกกอิทยา "บริการานการของห้วงสมุดประชาชนในสหรัฐอเมริกา" ห้วงสมุด 24 :
75-92 ตุลาคม-ธันวาคม 2523
- ✓ สมชาย สุพันธุวิธิ สุดเขตต์ สารสาส และกิบฐา ภาณิชาธิวัฏ "การศึกษาคนตาบอด
ในกรุงเทพมหานคร" สุชศึกษา 3 : 6-11 มกราคม-มีนาคม 2523
- ✓ สมลักษณ์ ฆลาณูร และทัตนีย ภาณูจันสูติ "การฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอดในโรงเรียนสอน
คนตาบอดกรุงเทพฯ" ชีวิตและสุขภาพ 2 . 21-22, 2525

- ✓ สว่าง โสภณรัตน์ เติร์ติ คุณภาพจิตของนักเรียนตามอดไทยประเภทไทย ปริญญาโท สส ม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2524, 161 หน้า อัดสำเนา
- ✓ จันทวงษ์ เติร์ติ, สภา การสำรวจจำนวนคนพิการ 2518, 3 หน้า อัดสำเนา
- ✓ สุทธิรักษ์ อำพันวงศ์ "ห้องสมุดประชาชน" ใน บรรณารักษศาสตร์มูล หน้า 40
โศภณธรรม 2521
- ✓ อัมพร ปันศรี และ นพนา เติร์ติ "งานของห้องสมุด" ใน การจัดและบริหารงาน
ห้องสมุด หน้า 129 มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2520
- ✓ Abel, George Lee. "The Education of Blind Children," in Education of
Exceptional Children and Youth. p.297. Englewood Cliffs, New Jersey,
Prentice-Hall, 1958.
- Best, Harry. The Blind. New York, Macmillan, 1969. 378 p.
- ✓ Bray, Robert S. "Blind and Physically Handicapped," in Encyclopedia of
Library and Information Science. p.636-637. New York, Mercei Dekker,
1969.
- Farrell, Gabriel. The Blind in Asia. New York, The William Press, 1958.
35 p.
- Ferguson, Gorge A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
New York, McGraw-Hill 1966. 492 p.
- Kurtz, Norman R. Introduction to Social Statistic. New York, McGraw-
Hill, 1983. 368 p.
- ✓ Scholl, Geraldine T. "The Education of Children with Visual Impairments",
in Education of Exceptional Children and Youth. p.287-338. Englewood
Cliffs, New Jersey, Prentice-Hall, 1967.
- Wilson, John. "The Blind in Changing World : The Extent, Cause and
Distrioution of Blindness," in Blindness. p.87-92. Wasnington D.C.,
American Association of Workers for the Blind, 1965.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

26 ธันวาคม 2526

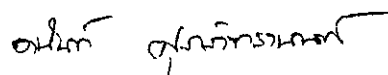
เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

เนื่องด้วยข้าพเจ้ากำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์ความต้องการของ
คนตาบอดที่มีต่อการบริการของห้องสมุดคอลฟิลด์เพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทย" ซึ่งผลจากการศึกษา
ครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมปรับปรุงกิจการห้องสมุดให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะสำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากท่านเป็นสำคัญ
ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านช่วยตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกของท่าน พร้อมทั้งส่งคืน
มายังห้องสมุดโดยใส่ซองที่แนบมาด้วยนี้ อนึ่งแบบสอบถามที่จัดส่งมานี้จัดทำเป็นสองลักษณะ คือ
เป็นแบบสอบถามฉบับอักษร เบรลล์และฉบับอักษรธรรมดา แบบสอบถามทั้งสองฉบับจะมีข้อความ
เช่นเดียวกัน ขอให้ท่านเลือกตอบฉบับหนึ่งฉบับใดตามแต่ความสะดวก

ขอขอบพระคุณที่ท่านได้กรุณาสละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
ครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายศุภันท์ สุภภัทรานนท์)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

แบบสอบถาม
ความต้องการบริการของห้องสมุดคอลเลกต์เพื่อคนตาบอด

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือกตอบ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. รัชับของการตาบอด

- ☐ พอมองเห็นแสงหรือวัตถุ
☐ บอดสนิท

3. ความสามารถในการอ่านหนังสือเบรลล์

- ☐ อ่านหนังสือ เบรลล์ได้
☐ อ่านหนังสือ เบรลล์ไม่ได้

4. ความสม่ำเสมอในการใช้บริการห้องสมุด

- ☐ ใช้บริการสม่ำเสมอ
☐ ใช้บริการเป็นครั้งคราว

ตอนที่ 2 ความต้องการบริการของห้องสมุด

ข้อ	ประเภทของบริการ	ความต้องการ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
	<u>หมวดวัสดุที่ให้บริการ</u>			
1	ต้องการให้จัดทำวารสารเผย			
2	ต้องการให้จัดทำรายการวิทยุสำหรับคนตาบอดโดยเฉพาะ			
3	ต้องการให้ห้องสมุดถ่ายทอดเรื่องที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร จัดทำเป็นเบรลล์หรือหนังสือเผยให้บริการ			
4	ต้องการให้ห้องสมุดเป็นตัวแทนจำหน่าย เครื่องมือ เครื่องใช้เฉพาะสำหรับคนตาบอด			
	<u>หมวดหนังสือ</u>			
5	ต้องการให้ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น			
6	ต้องการให้บันทึกเสียงดนตรีประกอบการอ่านหนังสือลง เทป			
7	ต้องการให้หนังสือเทปบันทึกด้วยเสียงผู้หญิงและผู้ชายให้ตรงตามท้อง เรื่อง			
8	ต้องการให้มีบริการถ่ายสำเนาหนังสือเทป			
	<u>หมวดวารสาร</u>			
9	ต้องการให้ออกวารสารมิตรสนิทเป็นราย เดือน			
10	ต้องการให้ย่อเรื่องจากวารสารต่าง ๆ ออกเป็นวารสารอีกฉบับหนึ่ง			

ข้อ	ประเภทของบริการ	ความต้องการ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
11	ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับเด็ก			
12	ต้องการให้จัดทำวารสารสำหรับสตรี			
	<u>หมวดบริการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด</u>			
13	ต้องการให้จัดทำรายชื่อหนังสือของห้องสมุดพร้อมทั้งสรุปเรื่อง			
14	ต้องการให้ออกจดหมายข่าวห้องสมุด แจงข่าวหรือรายการที่น่าสนใจของห้องสมุด			
15	ต้องการให้มีการแนะนำและวิจารณ์หนังสือ			
16	ต้องการให้มีบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า			
	<u>หมวดเนื้อหาของวัสดุที่ให้บริการ</u>			
	ท่านต้องการอ่านหรือฟังเรื่องดังต่อไปนี้เพียงใด			
17	ความรู้ทั่วไป เช่น ความรู้รอบตัว เรื่องเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ			
18	ความก้าวหน้าและวิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับอนาคต			
19	เรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในครอบครัวและสังคม			
20	เรื่องเกี่ยวกับศาสนาและหลักธรรมทางศาสนา			
21	เรื่องเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง			
22	ข่าวและความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ			
23	เรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย			
24	เรื่องเกี่ยวกับการศึกษา			

ข้อ	ประเภทของบริการ	ความต้องการ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
25	เรื่องเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม			
26	ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย			
27	ความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ			
28	เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์			
29	เรื่องเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสภาพและอนามัย			
30	เรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว			
31	เรื่องเกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือน			
32	เรื่องเกี่ยวกับการดนตรี			
33	เรื่องเกี่ยวกับการกีฬา			
34	ชีวประวัติบุคคลสำคัญและที่น่าสนใจ			
35	เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์			
36	เรื่องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว			
37	เรื่อง ลีกลับ ตื่นเต้น ผจญภัย			
38	เรื่อง ตลก เบาสมอง			
39	นวนิยาย			
40	นิทาน			
41	เรื่องสั้น			

42 เรื่องหรือบริการอื่น ๆ ที่ท่านต้องการให้ห้องสมุดจัดเพิ่มขึ้นอีก (ถ้ามี โปรดระบุ)